

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือและบทความ

- กัญจน์ นาคามคี. "สถานะปัจจุบันของอากาศเสีย." ใน รายงานการสัมมนาปัญหาสภาวะแวดล้อมกับการอุตสาหกรรม, หน้า 15-22 . กรุงเทพมหานคร: หน่วยผลิตเอกสารมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ, สำนักงาน. นโยบายและมาตรการการพัฒนาสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2524.
- คอนเวย์, กอรคอน และรอม, เจฟ. นิเวศวิทยาและการพัฒนาทรัพยากรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้. แปลโดย สุชาติพิทย์ อินทร. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่โรงพิมพ์วรพากย์พิณีจ, 2517.
- จิตติ เศรษฐบุตร. หลักกฎหมายแพ่งลักษณะละเมิด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- จิตติ ติงศภทิพย์. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 2 มาตรา 354 ถึง มาตรา 452 ว่าด้วยมูลแห่งหนี้. พิมพ์ครั้งที่ 4 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- _____ . คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ตอนที่ 2 และภาค 3 . พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2524.
- _____ . คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญา ภาค 2 ตอนที่ 1. พิมพ์ครั้งที่ 4 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: บริษัทการพิมพ์, 2523.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม. การศึกษานโยบายพิษตะกั่ว เอกสารวิจัยหมายเลข RR-4-TS-1-Pb-77. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

- เฉลิมรัฐ ชัมพานนท์. "ปัญหาการอยู่รอดของมนุษยชาติ. "สิ่งแวดลอม 2518 1 (ตุลาคม - ธันวาคม 2518): 58-77.
- ชาลส์ อาร์. ไอเซนครัท. "การอนุรักษ์สภาวะแวดลอม ความตื่นตัวของทุก ๆ คน." เสรีภาพฉบับที่ 18 18 (กันยายน 2520): 26-29.
- ชัยเวช นุชประยูร. "ผลกระทบของโรงงานอุตสาหกรรมต่อความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดลอม (อากาศ)." ใน รายงานการสัมมนาปัญหาสภาวะแวดลอมกับการอุตสาหกรรม, หน้า 84-92. กรุงเทพมหานคร: หน่วยผลิตเอกสารมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- ทิพย์ชนก รัตโนสถ. กฎหมายว่าด้วยการอนุรักษ์สิ่งแวดลอมและธรรมชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่โปรเฟสชันแนล พับลิชชิง, 2524.
- ธานีินทร์ กรัยวิเชียร. ภาษากฎหมายไทย. พระนคร โรงพิมพ์ศิรสาธิต, 2511.
. คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง เล่ม 1 . พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2521.
- ธานีินทร์ กรัยวิเชียรและวิชา มหาคุณ. การตีความกฎหมาย. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2523.
- บัญญัติ สุชีวะ. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยทรัพย์. พิมพ์ครั้งที่ 5 กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศึกษาวริการ, 2515.
- ประจितร วงศ์รัตน์. "หลักการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดลอม." จุดสารดาวเทียม 14 (1 เมษายน 2524): 33-41.
- ประเสริฐ สุนทรโรทก. "สภาพอุตุนิยมวิทยาที่มีผลต่อสิ่งปฏิภนและสิ่งแวดลอม." ใน รายงานการสัมมนาปัญหาสภาวะแวดลอมกับการอุตสาหกรรม, หน้า 47-55. กรุงเทพมหานคร: หน่วยผลิตเอกสารมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.

- ปรัชญา เวสารัชช. "แนวความคิดบางประการในการพิจารณาปัญหาการพัฒนาชนบทไทย"
ใน "การวิจัยสภาวะแวดล้อมเพื่อการพัฒนาชนบท" วารสารวิจัยสภาวะ
แวดล้อม 1(2523):1-21.
- พจน์ ปุษาปาคม. คำบรรยายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยละเมิด.
พิมพ์ครั้งที่ 2 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: แสงทองการพิมพ์, 2523.
- พวงฉกา บุญโสภณาคย์. คำบรรยายกฎหมายเกี่ยวกับอุตสาหกรรม. กรุงเทพมหานคร:
พิมพ์ที่ศูนย์ตีพิมพ์ดิเคชั่น 2524.
- พนัส หัตถ์นิยานนท์. "ความรับผิดชอบทางแพ่งในความเสียหายที่เกิดจากมลภาวะน้ำมัน
จากเรือ." สิ่งแวดลอม 3 (ตุลาคม 2523):41-54.
- ไพจิตร ปุญญพันธ์. คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะละเมิด.
พิมพ์ครั้งที่ 4 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2522.
- มัทยา จารุพันธ์ และสุนีย์ มัลลิกะมาลย์. กฎหมายควบคุมสภาวะแวดล้อมสำหรับ
โรงงานอุตสาหกรรม รายงานวิจัยสถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2524.
- ราชบัณฑิตยสถาน. บัญญัติศัพท์ของคณะกรรมการบัญญัติศัพท์ราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร: มิตรบรรการพิมพ์, 2520.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2493 พิมพ์ครั้งที่ 17
กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่ถนนทชัย, 2523.
- ฤทธิ กิริมาตย์. เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น เล่ม 1 พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา
ลาดพร้าว, 2514.
- รววิทย์ ชีวภรณ์ากิจวัฒน์. "สารปรอทในปลา" จดหมายข่าวสภาวะแวดล้อม 24
(5 พฤษภาคม 2521):11-13.
- วิจิตร คงพล. "บทเรียนจากอดีต." สารสิ่งแวดลอม 12(พฤศจิกายน 2518):7-8.

- วีรพงษ์ รามางกูร. "การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
ฉบับที่ 1 ถึง ฉบับที่ 4 ." ใน "การวิจัยสภาวะแวดล้อมเพื่อการพัฒนาชนบท."
วารสารวิจัยสภาวะแวดล้อม 1 (2523):22-35.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนา
พานิช, 2517.
- สมพร วุฒิวិถัยการ. "การประเมินค่าผลกระทบของมลพิษในสภาวะแวดล้อม."
สิ่งแวดล้อม 4(พฤษภาคม 2524):59-64.
- สาธารณสุข, กระหวง. กรมอนามัย. คู่มือปฏิบัติงานอาชีพอนามัย. กรุงเทพมหานคร.
กองอาชีพอนามัยจัดพิมพ์, 2521.
- สินธุ ทวงทอง ."สิ่งแวดล้อมกับโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศไทย." เสรีภาพฉบับที่18
18 (กันยายน 2520):32-35.
- สุภาศิริ เสงพูลธนา. คำบรรยายกฎหมายแรงงาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศรีอนันต์,
2522.
- สุปีย์ มัดลิกะมาลย์. "กองทุนทดแทนสิ่งแวดล้อม."วารสารกฎหมายคณะนิติศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 1(มกราคม-เมษายน 2521):84-97.
- สุทธิวาตนฤพดี, หลวง. คำบรรยายประวัติศาสตร์กฎหมาย ชั้นปริญญาโท. กรุงเทพมหานคร:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2516.
- สุธรรม ภัทราคม. กฎหมายลักษณะพยาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราม
คำแหง, 2517.
- สุรินทร์ เศรษฐมานิตย์. ความรู้วิศวกรรมสำหรับประชาชน. กรุงเทพมหานคร:
คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2519.
- เสนีย์ ปราโมช,ม.ร.ว. กฎหมายสมัยอยุธยา. พระนคร: คณะกรรมการจัดงานอนุสรณ์
อยุธยาจัดพิมพ์ครั้งแรก พ.ศ.2510. พิมพ์ที่สี่พร, 2510.

สำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ. ความก้าวหน้าทาง เศรษฐกิจในระยะแรกของแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติ พ.ศ.2504-2506. พระนคร: สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจแห่งชาติจัดพิมพ์, 2507.

____. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สรุปสาร สำคัญแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สอง(2510-2524). พระนคร: โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2509.

____. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สรุปสาร สำคัญแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สาม(2515-2519). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี, 2516.

____. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สรุปสาร สำคัญแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ (2520-2524). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2520.

____. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนสิ่ง แวดล้อมสำหรับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5(2525-2529) รายงานต่อคณะกรรมการวางแผนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและประสานแผนสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ จัดพิมพ์, 2524.

____. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. สรุปสาระ สำคัญแผนพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ห้า (พ.ศ.2525-2529). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ จัดพิมพ์, 2524.

หยุด แสงอุทัย. กฎหมายอาญา ภาค 1. พิมพ์ครั้งที่ 12 พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514.

____. คำบรรยายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 4 แก้ไขเพิ่มเติม. พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2514.

อุบลรัตน์ สุคนธมาน. "กฎหมายเรื่องความปลอดภัยและอาชีวอนามัย." จดหมายข่าวสภาวะ
แวดล้อม 63(5พฤศจิกายน 2524):6-10.

เอกสารอื่น

กาญจนา นิมมานเหมินท์. "กฎหมายสภาวะแวดล้อม." คณะนิติศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยา
ลัย (คึกสำเนา), [ม.ป.ป.] .

เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. "ปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการอุตสาหกรรม." สำนักงานคณะ
กรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (คึกสำเนา), 2524.

เกษม สนิทวงศ์ ณ อยุธยา. "สภาวะสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในปัจจุบัน." กองสนเทศ
และส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
(คึกสำเนา), 2524.

"ประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการคุ้มครองแรงงาน", ราชกิจจานุเบกษา 89
(16 เมษายน 2515).

พิพิธ สุภทิพัฒน์. "การวิเคราะห์ปัญหาสภาวะสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย." รายงานการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมงานวิจัยสถาบันบัณฑิตพัฒน
บริหารศาสตร์ อันที่ 467, 2518.

สมพร วุฒิวิทย์การ. "เครื่องชี้ปัญหาสภาวะแวดล้อมโลกและเครื่องชี้ปัญหาสภาวะแวดล้อม
ทางเศรษฐกิจและสังคม." สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (คึกสำ
เนา), 2524.

สุนีย์ มัลลิกะมาลย์ และมัทยา จารุพันธ์. "กฎหมายเกี่ยวกับสภาวะแวดล้อม." คณะนิติศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (คึกสำเนา), [ม.ป.ป.] .

สุภาพ คล้ายแก้ว. "การป้องกันและควบคุมสภาพสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ศึกษาเฉพาะ
กรณีการบริหารการควบคุมการระบายน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม."
วิทยานิพนธ์ปริญญาพัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์,
2516.

บทวิจารณ์

- Douglas, Mary. "Pollution." International Encyclopedia of the Social Science 11(1972):336-341.
- Duncan, Otis Dudley. "Ecology, Human." Encyclopaedia Britannica 7(1966):923-924.
- E.R.He. "Pollution, Environmental." Encyclopaedia Britannica 18(1968):181-186.
- Hafen, Brent Q. Man, Health, and Environment. Minnesota: Burgess Publishing Company, 1972.
- Harvey, Brian, and Hallett, John D. Environment And Society An Introductory Analysis. London: Macmillan Press, 1977.
- International Affairs Division Environment Agency. Quality of the Environment in Japan 1978. Japan:printed by International Affairs Division Environment Agency, 1978.
- Myers, Charles B. The Environmental Crisis. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1972.
- Organization for Economic Co-operation And Development. Environmental Policies in Japan. Paris:Printed by Organization for Economic Co-operation And Development, 1977.
- Perkins, Rollin M. Perkins on Criminal Law. 2d. ed. New York: Foundation Press, 1969.
- Prosser, William L. Handbook of The Law of Torts. 4 th. ed., rev. and enl. Minnesota:West Publishing Co., 1971.

- Rabin, Robert L. Perspectives on Tort Law. Boston:Little, Brown and Company, 1976.
- Salmond, Sir John. The Law of Torts. 6th. ed.. London:Sweet&Maxwell, 1924.
- Sloan, Irving J. Environment And The Law. New York:Oceana Publications, 1971.
- Spate, O.H.K. "Environmentalism." International Encyclopedia of the Social Sciences 5(1972):93-96.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1

ประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่น ๆ บางฉบับที่มีบัญญัติถึงความผิดและกำหนดโทษทางอาญา

เกี่ยวกับน้ำ อากาศ ของโสโครกและความเค็มคร่อนรำคาญ

ประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 228 ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ เพื่อให้เกิดอุทกภัยหรือเพื่อให้เกิด
ขัดข้องแก่การใช้น้ำซึ่งเป็นสาธารณูปโภค ถ้าการกระทำนั้นน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือ
ทรัพย์สินของผู้อื่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำผิดดังกล่าวในวรรคแรก เป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลอื่นหรือ
ทรัพย์สินของผู้อื่น ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปีและปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาท
ถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา 234 ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ แก่สิ่งที่ใช้ในการผลิต ในการส่ง
พลังงานไฟฟ้าหรือในการส่งน้ำ จนเป็นเหตุให้ประชาชนขาดความสะดวก หรือน่าจะเป็นเหตุ
ให้เกิดอันตรายแก่ประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 237 ผู้ใดเอาของที่มีพิษหรือสิ่งอื่นที่น่าจะเป็นอันตรายแก่สุขภาพเจือลง
ในอาหารหรือน้ำซึ่งอยู่ในบ่อ สระ หรือที่ขังน้ำใด ๆ และอาหารหรือน้ำนั้นใดมีอยู่หรือจัดไว้
เพื่อประชาชนบริโภค ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงสิบปีและปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึง
สองหมื่นบาท

มาตรา 232 ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ ให้นยานพาหนะดังต่อไปนี้ อยู่ในลักษณะ
อันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคล

- (1) เรือเดินทะเล อากาศยาน รถไฟหรือรถราง
- (2) รถยนต์ที่ใช้สำหรับการขนส่งสาธารณะหรือ
- (3) เรือกลไฟ หรือเรือยนต์อันมีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป ที่ใช้สำหรับการขนส่ง

สาธารณะ

ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หกเดือนถึงเจ็ดปีและปรับตั้งแต่หนึ่งพันบาทถึงหนึ่งหมื่นสี่พันบาท

มาตรา 238 ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา 226 ถึงมาตรา 237 เป็นเหตุให้บุคคลอื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทถึงสี่หมื่นบาท

ถ้าเป็นเหตุให้บุคคลอื่นรับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงสองหมื่นบาท

มาตรา 239 ถ้าการกระทำดังกล่าวในมาตรา 226 ถึงมาตรา 237 เป็นการกระทำโดยประมาทและใกล้จะเป็นอันตรายแก่ชีวิตของบุคคลอื่น ผู้กระทำความต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 375 ผู้ใดทำให้รางระบายน้ำ ร่องน้ำหรือท่อระบายของโสโครก อันเป็นสิ่งสาธารณะเกิดขัดข้องหรือไม่สะดวก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 380 ผู้ใดทำให้เกิดปฏิญญาแก่น้ำในบ่อ สระหรือที่ขังน้ำ อันมีไว้สำหรับประชาชนใช้สอย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 360 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่า หรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์สินที่ติดหรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 389 ผู้ใดกระทำความผิดประการใด ๆ ให้ของแข็งตกลง ณ ที่ใด ๆ โดยประการที่น่าจะเป็นอันตรายหรือเดือดร้อนรำคาญแก่บุคคลหรือเป็นอันตรายแก่ทรัพย์สิน หรือกระทำความผิดประการใด ๆ ให้ของโสโครกเประอะเปื้อนหรือน่าจะเประอะเปื้อนตัวบุคคลหรือทรัพย์สิน หรือแกล้งทำให้ของโสโครกเป็นที่เดือดร้อนรำคาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 396 ผู้ใดทิ้งซากสัตว์ซึ่งอาจเน่าเหม็นในหรือริมทางสาธารณะ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 397 ผู้ใดในที่สาธารณะสถานหรือต่อหน้าธารกำนัล กระทำด้วยประการใด ๆ อันเป็นการรังแกหรือข่มเหงผู้อื่น หรือกระทำให้อื่นได้รับความอับอาย หรือเคียดแค้นรำคาญ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ.2456

มาตรา 119 (แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 50 ข้อ 5 ลงวันที่ 18 มกราคม 2515) ห้ามมิให้ผู้ใดเท ทิ้ง หิน กรวด หวาย ดิน โคลน อับเฉา สิ่งของหรือสิ่งปฏิกูลใด ๆ รวมทั้ง น้ำมันและเคมีภัณฑ์ ลงในแม่น้ำลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาป อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย อันจะเป็นเหตุให้เกิดการตื่นเขินหรือตกตะกอน หรือทำให้แม่น้ำลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาป อันเป็นทางสัญจรของประชาชนหรือที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย สกปรก เป็นพิษต่อสิ่งมีชีวิตหรือเป็นอันตรายแก่การเดินเรือ เว้นแต่จะได้รับการอนุญาตจากเจ้าท่า

ผู้ใดฝ่าฝืน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาทและต้องชดใช้เงินค่าใช้จ่ายที่เจ้าท่าต้องเสียในการขจัดสิ่งเหล่านั้นด้วย

มาตรา 204 ห้ามมิให้เอาน้ำมันปิโตรเลียม จะเป็นน้ำมันที่ปนน้ำหรือไม่ได้ปนก็ตาม เหลงในเขตท่าเรือหรือลำแม่น้ำ จากเรือกำปั่นถึงหรือจากสถานที่ได้รับอนุญาตสำหรับเป็นที่เก็บน้ำมันนั้นเป็นอันขาด

มาตรา 208 ผู้ใดละเมิด หรือซัดขึ้น หรือละเลยไม่กระทำตามข้อบังคับอย่างหนึ่งอย่างใดในหมวดนี้ ท่านว่ามีความผิดต้องระวางโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าห้าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินกว่าหกเดือน

พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ.2484 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ

สาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2497 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2505

(เกี่ยวกับมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล)

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

...

"มูลฝอย" หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษสัตว์ และซากสัตว์ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใดซึ่งเก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยงสัตว์หรือที่อื่น

"สิ่งปฏิภูล" หมายความว่า อุจจาระและปัสสาวะ รวมตลอดถึงวัตถุอื่นใด ซึ่งเป็น
สิ่งสกปรกโสโครกและมีกลิ่นเหม็น.

...

มาตรา 6 กกรกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิภูลและสิ่งเปรอะเปื้อนในเขตท้องดินใด ให้
เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ท้องดินนั้นแต่ฝ่ายเดียว แต่กิจการนี้เจ้าหน้าที่ท้องดินจะอนุญาต
ให้บุคคลใดจัดทำในความควบคุมของตนก็ได้ และเพื่อดำเนินการตามมาตรานี้ให้เจ้าหน้าที่
ท้องดินมีอำนาจออกเทศบัญญัติหรือข้อบังคับแล้วแต่กรณีดังต่อไปนี้

(1) ให้มีที่รองรับมูลฝอยและสิ่งปฏิภูลตามที่สาธารณะ และสถานที่เอกชน

...

(4) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นในถนนสาธารณะและที่สาธารณะ ซึ่ง
มูลฝอย สิ่งปฏิภูลและสิ่งเปรอะเปื้อน อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมสุขภาพหรือความสะอาดหมดจด

(5) จัดการอื่นใดที่เห็นจำเป็นเพื่อให้คงความสะอาดลักษณะ

มาตรา 67 ผู้ใดฝ่าฝืนเทศบัญญัติหรือข้อบังคับซึ่งได้ออกตามความในพระราชบัญญัติ
นี้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

(เกี่ยวกับน้ำ)

มาตรา 38 ห้ามมิให้ผู้ใดชำระล้างร่างกาย ชักเสื่อผ้าหรือล้างสิ่งใด ๆ หรืออาบน้ำ
น้ำให้สัตว์ ทำหรือปล่อยให้สิ่งปฏิภูลลงไปหรือทำโดยประการใดให้เกิดความโสโครกในบ่อ สระ
ที่ขังน้ำ หรือทางน้ำ ที่พักน้ำ ซึ่งเป็นส่วนของการประปาของท้องดิน

มาตรา 75 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 38 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

มาตรา 40 ห้ามมิให้บุคคลใดซึ่งไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย

(1) ทำให้เกิดเสียหายแก่ทางน้ำ ที่ขังน้ำ ที่บรรจุน้ำ บ่อ สิบ ท่อ ประตูน้ำ กอก
ท่อน้ำทิ้ง เครื่องวัดน้ำ หรือสิ่งอื่น ๆ ซึ่งใช้ในการประปาของท้องดิน หรือซึ่งอยู่ในความอำนวยการ
หรือความควบคุมของเจ้าหน้าที่ท้องดิน หรือ

(2) เปิด ทด ย้ายหรือเอาไปด้วยประการใด ๆ ซึ่งน้ำประปา น้ำหรือทางน้ำ
ซึ่งกันไว้สำหรับการประปา

มาตรา 76 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 40 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

(เกี่ยวกับเหตุรำคาญ)

มาตรา 19 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีหน้าที่จัดการกำจัด ห้ามและระงับเหตุรำคาญในที่สาธารณะหรือที่เอกชน ซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ ความปลอดภัย หรือสิทธิและเสรีภาพของประชาชน กับทั้งให้ดูแลรักษาบรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และที่ต่าง ๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ

เพื่อความประสงค์แห่งพระราชบัญญัตินี้ เหตุรำคาญได้แก่

- (1) สถานที่ หรือส่วนของสถานที่ซึ่งมีลักษณะปลูกสร้างหรือมีสภาพซึ่งเป็นเหตุให้เสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพหรือความปลอดภัย
- (2) ที่ซึ่งน้ำ บ่อ แหล่งน้ำ ท้องร่อง ทางระบายน้ำ ร่องน้ำ ทางน้ำหรือที่ลุ่ม ที่อาบน้ำ ส้วม ที่รับหรือใส่อุจจาระ ท่ออุจจาระ รางระบาย ที่ใส่มูลสัตว์หรือเถ้า ซึ่งอยู่ในท่าที่ไม่เหมาะสม หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์ยุง แมลงวันหรือมีลักษณะจนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
- (3) สัตว์เลี้ยงไว้ในที่ หรือโดยวิธีหรือมีจำนวนเกินสมควร จนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
- (4) การสะสม การหมักหมม การเพีงสิ่งหนึ่งสิ่งใด การละลายให้สถานที่หรือสิ่งของรกรุงรัง ซึ่งเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็น หรือก่อให้เกิดหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์ยุง หรือแมลงวัน
- (5) โรงงานอุตสาหกรรม โรงงาน หรือที่ทำงาน ซึ่ง
  - (ก) ไม่รักษาให้ปราศจากกลิ่นไออันส่งออกจากท่ออุจจาระ รางระบาย - ส้วม ที่รับหรือใส่อุจจาระ ที่บัสสาวะหรือจากเหตุอื่นใด
  - (ข) ไม่มีการระบายอากาศเท่าที่พอจักทำให้แก๊ส ไอ น้ำ ละอองหรือสิ่งให้โทษชนิดอื่น ๆ ซึ่งบังเกิดขึ้นเนื่องด้วยกิจการนั้นปราศจากโทษจนเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ
  - (ค) มีคนยัดเยียดกันในขณะทำงานจนเป็นเหตุเสื่อม หรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพของคนทำงานในนั้น
- (6) อาคาร กระโจมหรือโรงใด ๆ อันเป็นเคหะที่อยู่ของคนหรือสำหรับเลี้ยง-

สัตว์หรือความประสงค์อย่างอื่น ซึ่งโดยเหตุที่รวมอยู่ติดกันหรือปราศจากการระบายน้ำหรือขัดข้องแก่การกำจัดมูลฝอยหรือสิ่งปฏิกูล หรือโดยเหตุอื่นใดจนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(7) แหล่งน้ำ คู หรือคลองที่คนใช้ หรือน้ำจะใช้น้ำสำหรับคนบริโภคหรือสำหรับการบ้านหรือสำหรับทำของให้คนบริโภค ซึ่งเกิดหรือน้ำจะเกิดสกปรกขึ้นจนเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(8) เตาไฟ ที่ใส่ไฟหรือปล่อง ซึ่งพันควันหรือวัตถุเชื้อเพลิงไหม้ไม่สมควรเป็นปริมาณมากจนเป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง หรือเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(9) ที่ทำอิฐ หลุมดิน หลุมทราย ที่ซึ่งขุดไว้เพื่อกิจการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง หรือเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

(10) กลิ่น เสียง ความกระเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า อันเป็นที่เดือดร้อนแก่ผู้อยู่ใกล้เคียง หรือเป็นเหตุเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายแก่สุขภาพ

มาตรา 20 เมื่อปรากฏว่ามีเหตุรำคาญให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือไปยังบุคคลซึ่งเป็นผู้กระทำ หรือละเลยหรือปล่อย ให้เหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้นหรือเป็นอยู่ต่อไป ให้ระงับเหตุรำคาญนั้นเสียภายในเวลาอันสมควรที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นสมควรจะให้ทำการสิ่งใดโดยวิธีใดตามจำเป็นเพื่อความประสงค์นั้นก็ให้ส่งไปด้วย

ในคำสั่งนั้นเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจสั่งให้จัดการตามที่จำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้นอีกด้วยก็ได้ และแม้ไต่ออกคำสั่งระงับเหตุรำคาญไปแล้ว ถ้าเห็นว่าเหตุรำคาญนั้นอาจเกิดขึ้นอีกในสถานที่แห่งนั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งเป็นหนังสือให้จัดการป้องกันในเวลาใดอีกก็ได้

มาตรา 21 ถ้าเหตุรำคาญเกิดจากลักษณะการปลูกสร้างหรือสภาพของสถานที่หรือถ้าเกิดขึ้นในสถานที่ซึ่งไม่มีผู้สำนักอยู่ ให้ส่งคำสั่งระงับเหตุรำคาญตามมาตรา 20 แก่เจ้าของ

มาตรา 23 ในกรณีที่ได้ศาลได้ออกคำสั่งเรื่องเหตุรำคาญตามมาตรา 74 บรรดาคำสั่งนั้นจะเป็นคำสั่งระงับหรือคำสั่งห้ามหรือคำสั่งปิดอย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่างก็ได้

ในคำสั่งระงับ ศาลมีอำนาจกำหนดให้ทำการตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วนหรือให้ระงับเหตุรำคาญโดยประการอื่นใด ภายในเวลาที่ระบุไว้

ในคำสั่งห้าม ศาลมีอำนาจห้ามมิให้ก่อเหตุรำคาญนั้นขึ้นอีก หรือกำหนดให้ทำการใด เพื่อป้องกันมิให้ก่อเหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้นอีก

ในคำสั่งปิด ศาลมีอำนาจห้ามมิให้ใช้เคหะเป็นที่คนอยู่
มาตรา 74 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา 20 หรือ มาตรา 21 มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าสิบบาท

ส่วนเรื่องเหตุรำคาญนั้น ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ปฏิบัติตามมาตรา 23 โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ใดบุคคลถูกลงโทษตามมาตรา นี้หรือไม่

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2514

โดยที่ปรากฏว่าได้มีผู้นำรถยนต์ รถจักรยานยนต์และเรือกลที่มีควันหรือระดับเสียง อันเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนมาใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลองอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย แม้เจ้าพนักงานจะได้วางดักเตือนและลงโทษผู้ฝ่าฝืนแล้วก็ตาม แต่ก็ปรากฏว่ายังมีผู้จงใจฝ่าฝืนคำสั่งของเจ้าพนักงานอยู่เสมอ คณะปฏิวัติเห็นว่าเพื่อประโยชน์แก่สุขภาพอนามัยและความสุขของประชาชน สมควรดำเนินการลงโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนอย่างเจ็บช้ำทรมาน หัวหน้าคณะปฏิวัติจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

ข้อ 1. เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันใช้บังคับประกาศของเจ้าพนักงานจราจรหรืออธิบดีกรมเจ้าท่าตามข้อ 2. แล้วแต่กรณี ห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้ผู้อื่นใช้ ในทางหรือแม่น้ำลำคลองซึ่งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือเรือกลที่มีควันอันเป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัยแก่ประชาชน หรือมีระดับเสียงอันเป็นการเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน ตามที่กำหนดไว้ในประกาศของเจ้าพนักงานจราจรหรืออธิบดีกรมเจ้าท่าซึ่งได้ประกาศตามข้อ 2.

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองพิสูจน์ได้ว่า ตนมิได้ยินยอมให้ใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือเรือกลตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้ขับรถหรือนายท้ายเรือดังกล่าวเป็นผู้ครอบครองซึ่งใช้รถหรือเรือนั้น

ข้อ 2. ให้เจ้าพนักงานจราจรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และอธิบดีกรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กำหนดเครื่องวัดควันและลักษณะควันที่เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียนามัยแก่ประชาชนและเครื่องวัดเสียงและระดับเสียงอันเป็นการเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน แล้วแต่กรณี

ข้อ 3. ผู้ใดฝ่าฝืนข้อ 1. ต้องระวางโทษปรับห้าร้อยบาทสำหรับรถยนต์ สองร้อยบาทสำหรับเรือกล หรือหนึ่งร้อยบาทสำหรับรถจักรยานยนต์ และให้เจ้าพนักงานจราจรหรืออธิบดีกรมเจ้าท่าหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมเจ้าท่ามอบหมายสั่งยึดหรือห้ามให้รถยนต์ รถจักรยานยนต์ หรือเรือกลนั้นแล้วแต่กรณี จนกว่าเจ้าของหรือผู้ครอบครองจะได้แก้ไขหรือเรือดังกล่าวมิให้มีควันหรือระดับเสียงตามประกาศข้อ 2. และให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสั่งห้ามได้มีหนังสืออนุญาตให้นำไปใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลองได้ และให้เจ้าพนักงานดังกล่าวมีอำนาจกำหนดมาตรการควบคุมรถหรือเรือที่ถูกห้ามใช้ด้วย

ข้อ 4. ผู้ใดนำรถยนต์ รถจักรยานยนต์หรือเรือกลที่เจ้าพนักงานตามข้อ 2. ได้สั่งห้ามใช้ตามข้อ 3. ไปใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลองโดยไม่มีหนังสืออนุญาต ต้องระวางโทษปรับสองพันบาท

ประกาศ ณ วันที่ 9 ธันวาคม พุทธศักราช 2514

จอมพล ถ. กิตติขจร

หัวหน้าคณะปฏิวัติ

(ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 88 ตอนที่ 137 (ฉบับพิเศษ) วันที่ 9 ธันวาคม 2514)

ประกาศเจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักร เรื่อง การใช้เครื่องวัดควัน และเสียงดังของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2514

(และประกาศฯ เพิ่มเติม)

ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2514 ควบคุมการใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์และเรือกลที่มีควันหรือระดับเสียง อันเป็นอันตรายแก่สุขภาพอนามัยหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนมาใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลอง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2. แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว เจ้าพนักงานจราจรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนดเครื่องวัดควันและลักษณะควันที่เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียนามัย และเครื่องวัดเสียงและระดับเสียงที่ก่อความ

เพื่อคุ้มครองร่างกายแก่ประชาชน สำหรับรถยนต์และรถจักรยานยนต์ที่นำมาใช้ในทางไว้ ดังนี้

1. ลักษณะของควันที่ออกจากท่อไอเสียของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ซึ่งทดสอบและวัดเข้ามาควันเมื่อรถหยุดอยู่กับที่และเร่งเครื่องยนต์พอสมควร เกินกว่า 40 เปอร์เซ็นต์ของเครื่องบอช สโมคมิเตอร์ (Bosch Smokemeter)

2. ระดับเสียงอันเกิดจากเครื่องยนต์และส่วนประกอบส่วนหนึ่งส่วนใดของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ในสภาพใช้งานปกติ เกินกว่า 99 เดซิเบล (Decibel) เมื่อวัดระดับเสียงด้วยเครื่อง Bruel and Kjaer ของ Denmark หรือวัดด้วยเครื่อง G.R. (General Radio co.) ของ U.S.A. ในระหว่าง 7.50 เมตร โดยรอบรถนั้น
ประกาศ ณ วันที่ 24 ธันวาคม 2514

พลตำรวจเอก ป. รุจิรวงศ์

เจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักร

(ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 88 ตอนที่ 147 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2514)

(ประกาศเจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักร เรื่อง เพิ่มเติมการใช้
เครื่องวัดควันและระดับเสียงของรถยนต์และรถจักรยานยนต์)

ตามประกาศเจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักรฉบับลงวันที่ 24 ธันวาคม 2514 ประกาศกำหนดการใช้เครื่องวัดควันและเสียงดังของรถยนต์และรถจักรยานยนต์ เพื่อดำเนินการปราบปรามรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ที่มีลักษณะควันหรือระดับเสียงอันเป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัย หรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน มาใช้ในทางตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2514 ไปแล้ว นั้น

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว เจ้าพนักงานจราจรโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กำหนดเครื่องวัดควันและเครื่องวัดเสียง เพิ่มเติมโดยให้ใช้เครื่องวัดควันและเครื่องวัดเสียงคอสมออร์ด (Cosmoecord) ซึ่งทำในประเทศอังกฤษเป็นเครื่องมือเพิ่มขึ้นอีกชนิดหนึ่ง

ส่วนลักษณะควันและระดับเสียง อันเป็นความผิดนั้นให้ถือหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ในประกาศเจ้าพนักงานจราจรทั่วราชอาณาจักร ฉบับลงวันที่ 24 ธันวาคม 2514

---๗๑---

(ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 89 ตอนที่ 112(ฉบับพิเศษ)ลงวันที่ 25 กรกฎาคม 2515)

ประกาศกรมเจ้าท่าที่ 38/2515 เรื่องการใช้เครื่องวัดควันและ

เสียงดังของเรือกล ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2515

ตามประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม 2514 ควบคุมการใช้รถยนต์ รถจักรยานยนต์และเรือกลที่มีควันหรือระดับเสียง อันเป็นอันตรายต่อสุขภาพ และอนามัยหรือก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน มาใช้ในทางหรือแม่น้ำลำคลอง

อาศัยอำนาจตามความในข้อ 2 แห่งประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว อธิบดีกรมเจ้าท่าโดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม กำหนดเครื่องวัดควันและลักษณะควันที่เป็นอันตรายหรือเสื่อมเสียอนามัย และเครื่องวัดเสียงและระดับเสียงที่ก่อความเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชน สำหรับเรือกลที่นำมาใช้ในแม่น้ำลำคลองไว้ ดังนี้

1. ลักษณะของควันที่ออกจากท่อไอเสียของเรือกลชนิดที่ใช้เครื่องเผาไหม้ ภายใน ซึ่งทดสอบและวัดเข้ามาควันที่ปากท่อไอเสียเมื่อเรือกลอยู่กับที่และเร่งเครื่องยนต์ประมาณ 2 ใน 3 ของอัตรารอบสูงสุดของเครื่องนั้น ได้เกินกว่า 40 เปอร์เซ็นต์โดยใช้เครื่องวัดชนิดใช้แสงผ่าน

2. ระดับเสียงอันเกิดจากเครื่องยนต์และส่วนประกอบส่วนหนึ่งส่วนใดของเรือกลเมื่อผูกอยู่กับที่และเร่งเครื่องยนต์ประมาณ 2 ใน 3 ของอัตรารอบสูงสุดของเครื่องนั้น ได้เกินกว่า 90 เดซิเบล (DECIBEL) โดยใช้เครื่องวัดระดับเสียงและวิธีการวัดตามมาตรฐานสากล (INTERNATIONAL STANDARD) ในระยะห่าง 7.50 เมตรโดยรอบเรือกลนั้น

ประกาศ ณ วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2515

เรือเอก บุญเลื่อน ชุมทรัพย์

(บุญเลื่อน ชุมทรัพย์)

(ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 89 ตอนที่ 29 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2515)

พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง พ.ศ. 2485 แก้ไขเพิ่มเติมโดย

พระราชบัญญัติการชลประทานหลวง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2518

มาตรา 28 ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งมูลฝอย ซากสัตว์ ซากพืช เถ้าถ่านหรือสิ่งปฏิกูล

ลงในทางน้ำชลประทานหรือทำให้น้ำเป็นอันตรายแก่การเพาะปลูกหรือการบริโภค

ห้ามมิให้ผู้ใดปล่อยน้ำซึ่งทำให้เกิดเป็นพิษแก่น้ำตามธรรมชาติ หรือสารเคมีเป็นพิษลงในทางน้ำชลประทาน จนอาจทำให้น้ำในทางน้ำชลประทานเป็นอันตรายแก่การเกษตรกรรม การบริโภคหรือสุขภาพอนามัย

มาตรา 37 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 23 วรรคหนึ่ง มาตรา 25 วรรคหนึ่ง มาตรา 28 วรรคหนึ่ง มาตรา 30 หรือมาตรา 31 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 28 วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย
ของบ้านเมือง พ.ศ. 2503

มาตรา 16 ผู้ใด บ้วน สั่งหรือถ่มน้ำลาย น้ำมูก น้ำหมาก เสมหะ เทหรือทิ้งสิ่งใด ๆ ลงบนถนนหรือลงบนพื้นรถหรือเรือสาธารณะ โรงมหรสพ ร้านค้าหรือสถานที่ใด ๆ ที่ประชาชนมีสิทธิเข้าไป หรือลง ณ ที่ใดในสถานที่สาธารณะซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีได้จัดไว้เพื่อการนั้น หรือลงในแม่น้ำลำคลองภายในบริเวณที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นได้คิดตั้งหรือแขวนประกาศระบุห้ามไว้ หรือกระทำความประพฤติใด ๆ ให้ถนนหรือสถานสาธารณะเปรอะเปื้อนหรือสกปรก ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

พระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ พ.ศ. 2461 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
การทำเหมืองแร่ พ.ศ. 2479 และ พ.ศ. 2510

มาตรา 64 ...

(1) ห้ามมิให้ให้น้ำล้างแร่และเททิ้งสิ่งต่าง ๆ ซึ่งได้ว่ามานั้น ลงในลำน้ำซึ่งเป็นทางเรือขึ้นล่อง หรือเป็นทางน้ำซึ่งใช้ในการเพาะปลูกหรือเพื่อบริโภคของบุคคลให้เสียประโยชน์ในการใช้ทางน้ำนั้น เว้นแต่ทางน้ำนั้นรัฐมนตรีผู้บัญชาการกรมที่ดินและโลหกิจจะอนุญาตไว้โดยมีเงื่อนไขหรือไม่ก็ตามในเมื่อเห็นเป็นการสมควรให้ให้น้ำล้างแร่หรือเททิ้งมูลดินมูลทรายหรือสิ่งอื่น ๆ ลงได้ ผู้ใดกระทำความผิดตามที่ว่ามาในมาตรานี้ต้องระวางโทษปรับครั้งหนึ่ง เป็นเงินไม่เกินหนึ่งพันหกร้อยบาท และอีกวันละสิบห้าบาทตลอดเวลาที่ได้ละเมิด
พระราชบัญญัตินี้

...

... ฯลฯ ...

เกี่ยวกับเสียงประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 370 ผู้ใดส่งเสียง ทำให้เกิดเสียงหรือกระทำความอื้ออึงโดยไม่มีเหตุอันสมควร จนทำให้ประชาชนตกใจหรือเดือดร้อน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งร้อยบาท

มาตรา 372 ผู้ใดทะเลาะกันอย่างอื้ออึงในทางสาธารณะหรือสาธารณสถานหรือกระทำโดยประการอื่นใดให้เสียความสงบเรียบร้อยในทางสาธารณะหรือสาธารณสถาน ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา 376 ผู้ใดยิงปืนซึ่งใช้คืนระเบิดโดยใช่เหตุในเมือง หมู่บ้านหรือที่ชุมนุมชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบวัน หรือปรับไม่เกินห้าร้อยบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติเคเบิ้ลรถในถนนน้ำไทย พ.ศ. 2456

มาตรา 122 ห้ามมิให้เรือกำปั่นไฟหรือเรือกลไฟเล็ก ที่ทอดสมออยู่ที่หรือกำลังเดินอยู่ที่ที่เป่าแตรหวีด นอกจากเฉพาะสำหรับความสะดวกในการเดินเรือหรือเพื่อป้องกันมิให้โคลงกันกับเรืออื่น และเสียงแตรที่เป่าขึ้นนั้นห้ามมิให้เป่านานเกินกว่าสมควร ซ้อมบังคับที่ว่านี้ให้ใช้ได้สำหรับแตรเรือยนต์เหมือนกัน

มาตรา 123 ภายในเขตท่ากรุงเพทฯ ห้ามมิให้เรือด่าโคไช้แตรที่มีเสียงห้าวหรือเสียงครวญคราง เว้นไว้แต่เรือมาจากต่างประเทศที่ไม่มีแตรอย่างอื่นนอกจากอย่างนั้น

มาตรา 124 ภายในเขตท่ากรุงเพทฯ นอกจากได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ ห้ามมิให้ผู้ใดยิงปืนจากเรือกำปั่นหรือเรือเล็กล่าโคเป็นอันขาด เว้นไว้แต่สำหรับเป็นเครื่องสัญญาณว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้นแก่เรือ

มาตรา 125 ภายในเขตท่ากรุงเพทฯ และนอกจากได้รับอนุญาตจากเจ้าท่าหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ ห้ามมิให้ผู้ใดตีกอง คีซ้อง ปลอยหรือจุกอกไม้เพลิงในระหว่างเวลาดังแต่สี่ทุ่มถึงเวลาย่ำรุ่งเป็นอันขาด

มาตรา 126 ผู้ใดละเมิดข้อบังคับอย่างหนึ่งอย่างใดในมาตรา 122, 123, 124 และ 125 ท่านว่ามีความผิด ต้องระวางโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าร้อยบาท.

พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. 2484 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ
สาธารณสุข (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2497 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2505

...(ปรากฏความตามมาตรา 19(10), มาตรา 20 , มาตรา 23 และมาตรา
74 ในภาคผนวก 1 นี้ หน้า 202-204.)...

ประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 16 ลงวันที่ 9 ธันวาคม พ.ศ. 2514 และประกาศ
เจ้าพนักงานจรรยาบรรณข้าราชการ เรื่องการใช้เครื่องวัดควันและเสียงดังของ
รถยนต์และรถจักรยานยนต์ ลงวันที่ 24 ธันวาคม 2514 (และประกาศเพิ่มเติม
เพิ่มเติม) และประกาศกรมเจ้าท่าที่ 38/2515 เรื่องการใช้เครื่องวัดควันและ
เสียงดังของเรือกล ลงวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2515.

...(ปรากฏความในภาคผนวก 1 นี้ หน้า 204-207.)...

... ฯลฯ ...

หมายเหตุ บัญญัติแห่งกฎหมายที่ปรากฏในภาคผนวก 1. นี้ เป็นเพียงบางส่วนของ
กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีโทษทางอาญา เพื่อประกอบเนื้อหาของวิทยานิพนธ์เรื่องค่า-
ทดแทนในกรณีสิ่งแวดล้อมเป็นพิษนี้เท่านั้น ซึ่งแท้ที่จริงแล้วกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของ
ประเทศไทยที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีเป็นจำนวนมากกว่า 30 ฉบับ

คำปรารภและเหตุผลในการประกาศใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2482 "...โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่าสมควรควบคุมโรงงานเพื่อส่งเสริมการเศรษฐกิจ รักษาความปลอดภัย ความผาสุก และอนามัย..."

พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2503 "...เพื่อให้มีการควบคุมและรวบรวมรายงานการผลิต ตลอดจนการสถิติต่าง ๆ ของโรงงานอุตสาหกรรมได้ทั่วราชอาณาจักร และให้ความคุ้มครองแก่อุตสาหกรรมบางประเภท กับเพิ่มโทษความผิดด้วยการปรับให้มากขึ้นและลดโทษการจำคุกให้มีแต่น้อย..."

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 "เนื่องจาก...สภาพการณ์ในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปมาก ฉะนั้นเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศในปัจจุบัน จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยโรงงานเสียใหม่..."

พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2518 "เนื่องจาก...บทบัญญัติในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 บางมาตราที่ใช้แล้วยังไม่รัดกุมและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อเป็นการป้องกันขจัดมิให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมและพิษภัยอันจะมีผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของประชาชน ตลอดจนเป็นการทำลายทรัพยากรของชาติ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติดังกล่าวเสียใหม่ และเพิ่มกำหนดโทษผู้ฝ่าฝืนกฎหมายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น..."

พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 "...โดยที่การฝ่าฝืนตั้งโรงงานประกอบกิจการโรงงาน และขยายโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตมีอยู่เป็นจำนวนมาก และโรงงานบางประเภทที่มีการฝ่าฝืนนั้น เป็นโรงงานที่ทางราชการไม่อนุญาตให้ตั้งหรือขยายเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศและเพื่อประโยชน์ในการจัดให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยผังเมือง สมควรเพิ่มอัตราโทษอาญาแก่การกระทำผิดเกี่ยวกับโรงงานประเภทดังกล่าวและจากที่เป็นมา การดำเนินการทางกฎหมายแก่โรงงานที่ตั้ง ขยายหรือ-

ค่าเงินกิจการโดยไม่ได้รับอนุญาตนี้ ปรากฏว่าการกำหนดแคโทษาญาไว้นั้นไม่ได้ผลในทาง
การปราชญ์มีเจตนาฝ่าฝืนได้เท่าที่ควร สมควรให้ศาลสามารถมีคำสั่งให้มีการหยุดติดตั้งเครื่อง
จักร รีดลอนเครื่องจักร หยุดประกอบกิจการโรงงาน หยุดขยายโรงงานหรือรีดลอนโรงงาน
ในส่วนที่ขยายได้ตามควรแก่กรณี ซึ่งคำสั่งของศาลในเรื่องนั้นนอกจากจะเป็นมาตรการทางแพ่ง
ที่จะส่งควบคู่กับการลงโทษอาญาเพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว ยังเปิดโอกาสให้ศาลอาจ
มีคำสั่งเช่นว่านี้เป็นกรชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา เพื่อระงับการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนนั้นคือ
ไปหรือป้องกันความเสียหายที่จะเกิดแก่สังคมหรือประชาชนในทางเศรษฐกิจและทางสิ่งแวดล้อม
ได้อีกด้วย..."

พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงงาน
(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2518 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522

...

มาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่โรงงานของทางราชการที่ดำเนินงาน
โดยทางราชการ เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ แต่โรงงานดังกล่าว
ต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ว่าด้วย ที่ตั้งของโรงงาน การป้องกันหรือระงับอันตรายที่
อาจเกิด หรือเกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน หรือเหตุรำคาญ การกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้ง
หรือการระบายอากาศ

มาตรา 5 ในพระราชบัญญัตินี้

"โรงงาน" หมายความว่า อาคารสถานที่หรือยานพาหนะที่ใช้เครื่องจักรมีกำลัง
รวมตั้งแต่สองแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าตั้งแต่สองแรงม้าขึ้นไป หรือใช้คนงานตั้งแต่เจ็ดคน
ขึ้นไปโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม เพื่อใช้สำหรับทำ ผดิด ประกอบ บรรจุ ซ่อม ซ่อมบำรุง
ทดสอบ ปรับปรุง แปรสภาพหรือทำลายสิ่งใด ๆ ทั้งนี้ ตามประเภทหรือชนิดของโรงงานที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

...

มาตรา 6 รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาห้ามโรงงานใด ๆ ที่มี
ลักษณะต้องตามที่ระบุต่อไปนี้ ให้ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้
ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนนอกจากในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมป้องกันหรือระงับอันตรายที่อาจเกิด

หรือเกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สินหรือเหตุรำคาญการกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้ง หรือการระบายอากาศ คือ

- (1) โรงงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาวิจัยสำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรม
- (2) โรงงานของสถาบันการศึกษาที่ตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการฝึกอบรมนักศึกษา
- (3) โรงงานที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการอื่นซึ่งมีชื่อกิจการ-

โรงงาน

- (4) โรงงานที่ดำเนินงานอันมีลักษณะเป็นอุตสาหกรรมในครอบครัว หรือ
- (5) โรงงานที่ดำเนินงานอันมีลักษณะไม่อาจเป็นอันตรายหรือรำคาญแก่ผู้ใด ประกาศดังกล่าวจะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขด้วยก็ได้

ในกรณีที่เป็นการประกาศให้โรงงานใดได้รับยกเว้นในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาต ให้ถือว่าผู้ประกอบการโรงงานเป็นผู้รับใบอนุญาตในส่วนอื่นที่มีได้รับยกเว้น

มาตรา 8 การตั้งโรงงานจะกระทำได้อีกเมื่อได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานจากปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต

ในการออกใบอนุญาตตั้งโรงงาน ให้กำหนดระยะเวลาการตั้งโรงงานให้แล้วเสร็จ เพื่อเปิดดำเนินงานไว้ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและแบบในการขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานและการออกใบอนุญาตตั้งโรงงาน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 12 เมื่อตั้งโรงงานเสร็จแล้วก่อนเปิดดำเนินงาน ให้ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงาน ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบการโรงงานต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ตั้งโรงงานเสร็จ

เมื่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตได้รับคำขอตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ส่งพนักงานเจ้าหน้าที่ไปตรวจโรงงานและเครื่องจักร ถ้าโรงงานหรือเครื่องจักรนั้นยังไม่ถูกต้องตามแผนผังและรายการที่ได้รับอนุญาตไว้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานแก้ไขให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ ถ้าระยะเวลาดังกล่าวไม่เพียงพอก็ให้ผู้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานขอขยายระยะเวลาต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตเพื่อส่งขยายระยะเวลาให้ตามสมควร

ถ้าโรงงานและเครื่องจักรนั้นถูกต้องหรือได้แก้ไขถูกต้องตามแผนผังและรายการที่ได้รับใบอนุญาตไว้แล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต ออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้

ในการออกใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้ระบุเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้แล้ว ตามมาตรา 9 ไว้ในใบอนุญาตด้วย

ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้ทำตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 17 การขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานยื่นคำขอตามแบบและวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวงก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ เพื่อให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจโรงงานและเครื่องจักรก่อน เมื่อได้ยื่นคำขอดังกล่าวแล้ว ให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้จนกว่าจะมีคำสั่งถึงที่สุดไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต

ในการตรวจโรงงานหรือเครื่องจักร ถ้าปรากฏว่าโรงงานไม่ถูกต้องตามมาตรา 39 หรือเครื่องจักรของโรงงานอยู่ในสภาพไม่ปลอดภัย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานปฏิบัติให้ถูกต้องตามมาตรา 39 หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงโรงงานหรือเครื่องจักรนั้นให้ปลอดภัย

ถ้าผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตได้ปฏิบัติถูกต้องตามมาตรา 39 หรือได้แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือเปลี่ยนแปลงโรงงานหรือเครื่องจักรถูกต้องตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตต่ออายุใบอนุญาตให้

มาตรา 21 ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ขยายโรงงานเว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากปลัดกระทรวง หรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต

การขยายโรงงานและการให้ขยายโรงงาน ตลอดจนการอุทธรณ์คำสั่งไม่ให้ขยายโรงงาน ให้นำมาตรา 8 มาตรา 9 มาตรา 10 มาตรา 11 มาตรา 12 มาตรา 13 มาตรา 14 มาตรา 15 และมาตรา 33 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การขยายโรงงานได้แก่

(1) การเพิ่มจำนวน เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงเครื่องจักร เพื่อให้กำลังเพิ่มขึ้น ตั้งแต่อ้อยละห้าสิบขึ้นไปในกรณีเครื่องจักรมีกำลังไม่เกินยี่สิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าไม่เกินยี่สิบแรงม้า หรือเพิ่มขึ้นตั้งแต่สิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าสิบแรงม้าขึ้นไปในกรณีเครื่องจักร

มีกำลังเกินกว่ายี่สิบแรงม้าหรือกำลังเทียบเท่าเกินกว่ายี่สิบแรงม้า

(2) การเพิ่มหรือแก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของอาคารโรงงานทำให้ฐานรากเดิมของอาคารโรงงานฐานใดฐานหนึ่งต้องรับน้ำหนักเพิ่มขึ้นตั้งแต่ห้าร้อยกิโลกรัมขึ้นไป

ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยายให้มีอายุเท่ากับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามมาตรา 16

มาตรา 27 ในกรณีอุบัติเหตุในโรงงานเนื่องจากโรงงานหรือเครื่องจักรของโรงงาน ถ้าอุบัติเหตุ

(1) เป็นเหตุให้บุคคลถึงแก่ความตายหรือเจ็บป่วยซึ่งภายหลังเจ็ดสิบสองชั่วโมงแล้วยังไม่สามารถทำงานในหน้าที่เดิมได้ ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสามวันนับแต่วันตาย หรือวันครบกำหนดเจ็ดสิบสองชั่วโมง แล้วแต่กรณี

(2) เป็นเหตุให้โรงงานต้องหยุดดำเนินงานเกินกว่าเจ็ดวันให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในสิบวันนับแต่วันเกิดอุบัติเหตุ

มาตรา 28 ในกรณีโรงงานเกิดอุบัติเหตุตามมาตรา 27 และพนักงานเจ้าหน้าที่ได้เข้าตรวจโรงงานและเครื่องจักรแล้ว หรือว่าโรงงานและเครื่องจักรนั้นไม่อาจซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่จะใช้การได้โดยปลอดภัย ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต เพื่อพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน เมื่อมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแล้วให้แจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานทราบ

คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ให้ผู้ทรงอำนาจรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่ยุติ

ถ้าผู้ซึ่งถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามวรรคหนึ่งประสงค์จะตั้งโรงงานขึ้นใหม่แทนโรงงานเดิม ให้ดำเนินการเสมือนผู้ขออนุญาตตั้งโรงงานใหม่ และถ้าได้ขออนุญาตภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ถูกลงคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตแล้ว มีให้นำมาตรา 33 มาใช้บังคับ

ในการพิจารณาการขออนุญาตตามวรรคสาม ถ้าปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวง-

ทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต เห็นว่าการขออนุญาตดังกล่าวเป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่เคยได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเดิม ก็ให้ออกใบอนุญาตตั้งโรงงาน และใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้โดยมิชักช้า แต่สถานที่ตั้งโรงงานนั้นหากไม่อาจอนุญาตให้ตั้งในสถานที่เดิมได้ จะอนุญาตให้ตั้งในสถานที่อื่นก็ได้

มาตรา 29 ในกรณีโรงงานหยุดดำเนินงานติดต่อกันเกินกว่าหนึ่งปีให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันพ้นกำหนดหนึ่งปี

ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานประสงค์จะประกอบกิจการโรงงานต่อไป ให้แจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ เพื่อตรวจสอบสภาพโรงงานและเครื่องจักร เมื่อได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากพนักงานเจ้าหน้าที่แล้วจึงประกอบกิจการโรงงานได้

ในการตรวจโรงงานและเครื่องจักรก่อนอนุญาตให้เปิดประกอบกิจการโรงงานต่อไปนั้น ให้นำมาตรา 17 วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำสั่งไม่อนุญาตให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปนั้น ให้ยื่นคำร้องขอคำวินิจฉัยต่อ ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง และให้นำมาตรา 14 มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา 35 โรงงานใดที่ก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงแก่สาธารณชนให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตสั่งให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั้น หยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราวและปรับปรุงแก้ไขโรงงานนั้นเสียใหม่ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานปรับปรุงแก้ไขโรงงานแล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตสั่งให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้

ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ปรับปรุงแก้ไข หรือไม่สามารปรับปรุงแก้ไขโรงงานให้ปลอดภัยแก่สาธารณชน ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตรายงานต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งย้ายโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนภายในระยะเวลาที่กำหนดจากท้องถิ่นไปยังท้องถิ่นซึ่งจะไม่ทำให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงแก่

สาธารณชน คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

เมื่อได้รับคำสั่งให้ย้ายโรงงานแล้ว ให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานดำเนินการเสมือนผู้ขอุญาตตั้งโรงงานใหม่ แต่ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตั้งโรงงานและใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานที่ออกให้ใหม่นั้น

ในกรณีที่มีคำสั่งย้ายโรงงาน ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ย้ายโรงงานภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั้นด้วย

มาตรา 36 เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

...

(3) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานจัดการเปลี่ยนแปลงซ่อมแซมเกี่ยวกับโรงงานหรือเครื่องจักร หรือเกี่ยวกับการอื่นที่ก่อให้เกิดความรำคาญหรืออันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

(4) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วน จนกว่าจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้เป็นที่ปลอดภัย หรือเป็นไปตามประกาศของรัฐมนตรี ในกรณีการประกอบกิจการโรงงานอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินหรือในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ขจัดเหตุรำคาญ ไม่กำจัดสิ่งปฏิกูล ไม่จัดระบบระบายน้ำทิ้งหรือระบายอากาศให้ถูกต้องตามประกาศของรัฐมนตรี

...

(7) ตูมัตประทับตราเครื่องจักร เพื่อมิให้เครื่องจักรทำงานได้ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตาม (3) หรือ (4) ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุมัติจากปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาต

มาตรา 38 ทวิ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือคำสั่งของปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้จัดการอย่างใดอย่างหนึ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดเหตุรำคาญ หรืออันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน การกำจัดสิ่งปฏิกูล การระ-

ขายน้ำทิ้ง หรือการระบายอากาศ ถ้าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมิได้ยื่นคำร้องขอ
 คำวินิจฉัยตามมาตรา 38 หรือคำร้องนั้นได้มีคำวินิจฉัยให้ยกเลิกแล้ว และผู้รับใบอนุญาตประ
 กอบกิจการโรงงานได้รับคำเตือนเป็นหนังสือจากปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบ
 หมายให้ออกใบอนุญาตให้ดำเนินการตามคำสั่งภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้วแต่ยังไม่ปฏิบัติ
 ตามคำเตือน ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตมีอำนาจมอบ
 หมายให้บุคคลใด ๆ เข้าจัดทำ เพื่อให้การเป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ ในการมอบหมายให้คำนึง
 ถึงความสามารถในการรับภาระของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานนั้น และให้ผู้รับ
 ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานชดใช้ค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดการนั้นตามจำนวนที่จ่ายจริง
 และจะเรียกชดเชยค่าเสียหายอย่างไรก็ได้

มาตรา 39 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานมีหน้าที่กระทำการดังต่อไปนี้

- (1) รักษาโรงงานให้มั่นคงแข็งแรงและมีสภาพอันปลอดภัยอยู่เสมอ ตลอดจนดูแล
 รักษาเครื่องจักรให้มีความมั่นคงและแข็งแรงปลอดภัยเหมาะแก่การใช้
- (2) จัดให้โรงงานมีทางออกฉุกเฉินพอเพียงกับจำนวนคนงาน
- (3) จัดให้มีสัญญาณแจ้งเหตุอันตราย
- (4) จัดให้มีเครื่องดับเพลิงหรือสิ่งอื่นที่ใช้ในการดับเพลิงจำนวนเพียงพอแก่สภาพ
 ขนาด หรือลักษณะการประกอบกิจการโรงงาน ตลอดจนจัดให้มีการป้องกันอัคคีภัยโดยวิธีอื่น
 ควบคู่

(5) จัดโรงงานให้ถูกต้องตามสุขลักษณะและอนามัย

(6) จัดให้มีการกำจัดสิ่งปฏิกูล การระบายน้ำทิ้งและการระบายอากาศ

(7) จัดให้มีแสงสว่างพอเพียงแก่การทำงาน

(8) จัดสถานที่ทำงานให้พอเพียงและเหมาะสมกับจำนวนคนงาน เครื่องจักร

วัตถุพิษและวัตถุสำเร็จรูป

(9) จัดให้มีเครื่องมือในการปฐมพยาบาล

(10) จัดให้มีผู้สวมและที่ปัสสาวะอันถูกต้องตามสุขลักษณะตลอดจนสถานที่สำหรับทำ

ความสะอาดร่างกาย

(11) จัดให้มีน้ำสะอาดสำหรับดื่ม

(12) จัดให้มีการป้องกันอุบัติเหตุ หรืออันตรายที่อาจเกิดจากเครื่องจักร เครื่องมือ เครื่องเคลื่อนย้ายหยิบยกหรือลำเลียงวัสดุ สายไฟฟ้า ท่อไอน้ำ หรือวัตถุอันเป็นสื่อส่งกำลังในโรงงาน โดยจัดให้มีรั้ว เครื่องกันหรือเครื่องป้องกันอย่างอื่นเพื่อความปลอดภัย

(13) จัดให้มีการเก็บและการใช้โดยปลอดภัยเกี่ยวกับวัตถุมีพิษ วัตถุเคมี วัตถุไวไฟ วัตถุระเบิด หรือวัตถุอื่น ที่อาจเป็นอันตรายหรือที่อาจทำให้เกิดฝุ่นละออง ความร้อน แสง หรือเสียง ซึ่งเป็นอันตรายในการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่เกี่ยวกับวัตถุนั้น ๆ ทั้งนี้ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการนั้น ตลอดจนจัดให้มีวิธีการป้องกันและเครื่องป้องกันมิให้เกิดอันตรายแก่คนงานซึ่งปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ด้วย

(14) ประกอบกิจการโรงงานมิให้เกิดเหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข

(15) จัดทำรายงานเกี่ยวกับปริมาณการผลิตและการจำหน่ายของโรงงาน

(16) จัดให้มีการกระทำอย่างอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด

ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา มาตรา 40 เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวง ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานได้ โดยมีกำหนดระยะเวลาตามที่เห็นสมควร

ในกรณีดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ถ้าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนั้นเป็นการร้ายแรง ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเสียก็ได้

มาตรา 43 ผู้ใดตั้งโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตตั้งโรงงานตามมาตรา 8 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งให้ผู้ตั้งโรงงานนั้นหยุดติดตั้งเครื่องจักรหรือรื้อถอนเครื่องจักรที่ติดตั้งไว้ได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่โรงงานตามวรรคหนึ่ง เป็นโรงงานประเภทหรือชนิดที่ไม่อนุญาตให้ตั้งตามประกาศของรัฐมนตรี ออกตามความในมาตรา 33(1)หรือมาตรา 34 ผู้กระทำผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท และให้ศาลสั่งให้ผู้ตั้งโรงงานนั้นหยุดติดตั้งเครื่องจักรหรือรื้อถอน

เครื่องจักรที่ติดตั้งไว้ได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา 44 ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ-
โรงงาน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
และให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงาน

ในกรณีที่โรงงานตามวรรคหนึ่งเป็นโรงงานประเภทหรือชนิดที่ไม่อนุญาตให้ตั้งตาม
ประกาศของรัฐมนตรีออกตามความในมาตรา 33 (1) หรือมาตรา 34 ผู้กระทำความผิดต้องระวาง
โทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้ผู้ประ-
กอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงาน

มาตรา 44 ทวิ ผู้ใดประกอบกิจการโรงงานภายหลังที่ได้มีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต
ตามมาตรา 35 หรือในระหว่างที่ได้มีคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือภายหลังที่ได้มีคำสั่งเพิก
ถอนใบอนุญาตตามมาตรา 40 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงานจน
กว่าจะสิ้นกำหนดระยะเวลาของการสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือโดยตลอดไป แล้วแต่กรณี

มาตรา 45 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 19
มาตรา 22 มาตรา 23 มาตรา 25 มาตรา 27 มาตรา 29 หรือมาตรา 30 ต้องระ-
วางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา 46 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ผู้ใดขยายโรงงานโดยไม่ได้อ
รับใบอนุญาตขยายโรงงาน หรือประกอบกิจการโรงงานโดยไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ
โรงงานในส่วนที่ขยายตามมาตรา 21 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิ
นหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดขยายโรง
งานหรือหยุดประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยายหรือรื้อถอนส่วนที่ขยายได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่โรงงานตามวรรคหนึ่งเป็นโรงงานประเภทหรือชนิดที่ไม่อนุญาตให้ขยาย-
ตามประกาศของรัฐมนตรีออกตามความในมาตรา 33 (1) ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งให้ผู้ประกอบกิจการ
โรงงานนั้นหยุดขยายโรงงานหรือหยุดประกอบกิจการโรงงานในส่วนที่ขยาย หรือรื้อถอนส่วน
ที่ขยายได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา 47 ผู้ใดชักชวนหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติกา
ตามมาตรา 36 ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา 48 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามมาตรา 36
(3) หรือ (4) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้ง
ปรับ

มาตรา 49 ผู้ใดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้เครื่องจักรที่พนักงานเจ้า
หน้าที่ได้ผูกมัดประทับตราไว้ตามมาตรา 36(7) กลับทำงานได้อีก ต้องระวางโทษจำคุกไม่
เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 49 ทวิ ผู้ใดชักชวนหรือไม่ให้ความสะดวกแก่บุคคลซึ่งปลัดกระทรวงหรือ
ผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้ออกใบอนุญาตมอบหมายให้เข้าจัดทำเพื่อทำการ เป็นไปตามคำ
สั่งตามมาตรา 38 ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือทั้ง
จำทั้งปรับ

มาตรา 50 ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 39
(1)(2)(3)(4)(5)(7)(8)(9)(11)(15) หรือ(16) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพัน
บาท

ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 39 (6)(10)(12)
(13) หรือ (14) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาทหรือทั้ง
จำทั้งปรับ

มาตรา 50 ทวิ ในกรณีที่ว่าข้างต้น ส่วน บริษัท หรือนิติบุคคลอื่นกระทำความผิดตาม
พระราชบัญญัตินี้ กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการกระทำอันเป็นความผิด
นั้น ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่า การกระ
ทำนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมด้วย

กฎกระทรวงฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2512) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน

พ.ศ. 2512

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 มาตรา 8 มาตรา 12 และมาตรา 21 แห่งพระ

ราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ผู้ใดประสงค์จะขออนุญาตตั้งโรงงาน หรือผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานผู้ใดประสงค์จะขยายโรงงาน ให้ยื่นคำขอตามแบบ ร.ง.1 ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยแผนผังและรายการของโรงงานและเครื่องจักรกับเอกสารครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในแบบ ร.ง.1

การยื่นคำขอรับใบอนุญาต ในจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี ให้ทำคำขอเป็นสองฉบับ ยื่นต่อกระทรวงอุตสาหกรรม ในจังหวัดอื่นให้ทำคำขอเป็นสามฉบับ ยื่นต่ออำเภอท้องที่ที่โรงงานตั้งอยู่ หรือจะยื่นต่อกระทรวงอุตสาหกรรมก็ได้

ข้อ 2 ใบอนุญาตตั้งโรงงาน ให้ทำตามแบบ ร.ง.2 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 3 ใบอนุญาตขยายโรงงาน ให้ทำตามแบบ ร.ง.3 ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ 4 ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานให้ทำตามแบบ ร.ง.4 ท้ายกฎกระทรวง

นี้

ข้อ 5 โรงงานต้องตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสมและมีบริเวณเพียงพอที่จะประกอบกิจการอุตสาหกรรมตามขนาดและประเภทหรือชนิดของโรงงาน โดยไม่อาจก่อให้เกิดอันตราย เหตุรำคาญ หรือความเสียหายต่อบุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่น

ข้อ 6 โรงงานต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) มีน้ํงแข็งแรงและเหมาะสมกับสถานที่และพื้นที่ตั้งโรงงานตลอดจนการประกอบกิจการอุตสาหกรรมนั้น ๆ โดยมีค่ารับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือวิศวกรอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบในการคำนวณและออกแบบ

(2) มีการระบายอากาศที่เหมาะสม โดยให้มีพื้นที่ประตู หน้าต่าง และช่องลมรวมกันโดยไม่มีที่ติดต่อกันระหว่างห้องไม่น้อยกว่า 1 ใน 10 ส่วนของพื้นที่ของห้อง หรือมีการระบายอากาศไม่น้อยกว่า 0.5 ลูกบาศก์เมตร ต่อนาที ต่อคนงานหนึ่งคน

(3) มีประตูหรือทางออกให้พอกับจำนวนคนในโรงงานที่จะหลบหนีภัยออกไปได้ทันทีเมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นอย่างน้อยสองแห่ง อยู่ห่างกันพอสมควร บานประตูต้องเป็นแบบผลักเปิดออกได้ง่าย และมีบันไดระหว่างชั้นอย่างน้อยสองแห่ง อยู่ห่างกันพอสมควร

(4) ระยะตั้งระหว่างพื้นถึงเพดานโดยเฉลี่ยต้องไม่น้อยกว่า 3.50 เมตร เว้นแต่จะมีการจัดระบบปรับอากาศ แต่ระยะตั้งดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า 3.00 เมตร

(5) บันไดต้องมีคองแข็งแรง มีลักษณะ ขนาด และจำนวนที่เหมาะสมกับอาคารโรงงานและการประกอบกิจการอุตสาหกรรมนั้น ๆ ชั้นบันไดต้องไม่ลื่นและมีช่วงระยะเท่ากันโดยตลอด

(6) บันได และพื้นหรือทางเดินที่อยู่สูงจากระดับพื้นตั้งแต่ 1.50 เมตรขึ้นไป อย่างน้อยต้องราวที่มีความมั่นคงแข็งแรงและเหมาะสม ทั้งนี้ กระจกอุตสาหกรรมอาจกำหนดให้มีส่วนประกอบอื่นเพื่อป้องกันอันตรายหรือยกเว้นการจัดให้มีราวดังกล่าวได้

(7) พื้นต้องมั่นคงแข็งแรง ไม่ขรุขระหรือมีน้ำ รั่ว หรือลื่น อันอาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุได้ง่าย

(8) บริเวณหรือห้องทำงานต้องออกแบบให้มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 3 ตารางเมตร ต่อคนงานหนึ่งคน

(9) วัสดุที่ใช้ก่อสร้างต้องเหมาะสมกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรมตามขนาด และประเภทหรือชนิดของโรงงานรวมทั้งที่จะไม่ก่อให้เกิดการลุกลามของอัคคีภัย

(10) ในกรณีที่มีลิฟต์ ลิฟต์ต้องมีส่วนประกอบไม่น้อยกว่าสี่เท่าของน้ำหนักที่กำหนดให้ใช้ ทั้งนี้ โดยถือว่าคนที่บรรทุกน้ำหนัก 70 กิโลกรัมต่อหนึ่งคน และต้องเป็นแบบที่จะเคลื่อนที่ไต่ก็ต่อเมื่อได้ปิดประตูแล้ว กับต้องมีทางออกฉุกเฉินด้วย ลิฟต์ต้องมีป้ายระบุจำนวนคนหรือน้ำหนักที่จะบรรทุกได้ ให้เห็นได้ง่ายและชัดเจน

(11) จัดให้มีสายล่อฟ้าตามความจำเป็นและเหมาะสม

(12) จัดให้มีที่เก็บรักษาวัตถุหรือสิ่งของที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรืออัคคีภัยได้ง่ายไว้ในที่ปลอดภัย

ข้อ 7 เครื่องจักรต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

(1) มั่นคงแข็งแรงและเหมาะสม โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือวิศวกรอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบในการคำนวณออกแบบและวางแผนผัง-การติดตั้งและใช้เครื่องจักรให้มีความปลอดภัยและไม่ก่อให้เกิดความสิ้นสะเทือน เสียง หรือคลื่นวิทยุ รบกวนผู้อยู่อาศัยใกล้เคียง

(2) เครื่องป้องกันอันตรายอันอาจเกิดจากส่วนที่เคลื่อนไหวของเครื่องจักรตามความจำเป็นและเหมาะสม

(3) บ่อหรือถังเปิดที่ทำงานสนองกันกับเครื่องจักรที่อาจเป็นอันตรายในการปฏิบัติงานของคณงานต้องมีขอบหรือราวกันที่แข็งแรง ปลอดภัย ทางค้ำที่คนเข้าถึงได้สูงไม่น้อยกว่า 100 เซนติเมตรจากระดับพื้นที่ติดกับบ่อหรือถังนั้น

(4) หมอน้ำและการติดตั้งหมอน้ำ ต้องมั่นคงแข็งแรงปลอดภัยในการใช้งานและมีส่วนประกอบที่จำเป็นตามหลักวิชาการที่ยอมรับกัน

(5) เครื่องอัดก๊าซ (Compressor) และภาชนะที่จะใช้กับงานที่มีความกดดันแตกต่างจากบรรยากาศ ต้องเป็นแบบที่แข็งแรง ทนทาน เหมาะสมกับงานนั้นและมีส่วนประกอบในตำแหน่งที่จำเป็นตามหลักวิชาการที่ยอมรับกัน

(6) การเดินสายไฟฟ้าและการติดตั้งเครื่องยนต์ไฟฟ้า สวิตช์ไฟฟ้า และอุปกรณ์เครื่องไฟฟ้าอื่น ต้องเป็นไปตามหลักวิชาการที่ยอมรับกัน โดยมีคำรับรองของผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมหรือวิศวกรอื่นที่กระทรวงอุตสาหกรรมเห็นชอบ

(7) เครื่องยก (Crane and Hoist) และส่วนที่รับน้ำหนักต่อเนื่องกันต้องมั่นคงแข็งแรง มีลักษณะ ขนาด และจำนวนที่เหมาะสม และต้องมีป้ายระบุน้ำหนักปลอดภัยสูงสุดที่จะใช้ยกของได้ให้เห็นได้ง่ายและชัดเจน กับต้องมีที่ห้ามล้อ ซึ่งสามารถจะหยุดน้ำหนักได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งเท่าครึ่งของน้ำหนักปลอดภัยสูงสุด และถ้าเป็นเครื่องยกที่ใช้ไฟฟ้าต้องมีอุปกรณ์สำหรับหยุด ยก และตัดกระแสไฟฟ้า เมื่อยกน้ำหนักถึงตำแหน่งสูงสุดที่กำหนด

(8) การติดตั้งท่อ และอุปกรณ์สำหรับส่งวัสดุทางท่อต้องเป็นไปตามหลักวิชาการที่ยอมรับกัน

(9) เครื่องลำเลียงขนส่ง (Conveyor) ที่มีสายลำเลียงผ่านเหนือบริเวณซึ่งมีคนปฏิบัติงานหรือทางเดิน ต้องมีเครื่องป้องกันของตกแบบแผ่นหรือตะแกรงกันค้ำข้างและรองรับของตกตลอดใต้สายลำเลียงนั้น โดยให้อยู่ในลักษณะที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน สำหรับเครื่องลำเลียงขนส่งที่มีสายลำเลียงค้ำไปจากแนวระดับ ต้องมีเครื่องบังคับที่ทำให้สายลำเลียงหยุดได้เองเมื่อเครื่องหยุดปฏิบัติงาน

ข้อ 8 โรงงานที่มีการระบายน้ำทิ้งต้องมีวิธีการขจัดน้ำทิ้งที่ถูกต้องและเหมาะสม

พร้อมทั้งมีแบบแปลน แผนผังและคำอธิบายโดยละเอียดแสดงวิธีการขจัดน้ำทิ้ง (Waste water treatment process) ซึ่งไม่ก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือเหตุเดือดร้อนรำคาญ

ให้ไว้ ณ วันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2512

พลโท พ. ปุณณกันต์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 86 ตอนที่ 50 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 4 มิถุนายน 2512)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2518) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 เรื่อง โรงงานที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับกิจการอื่นซึ่งมิใช่กิจการโรงงาน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 (3) แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2518 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้โรงงานทุกประเภทหรือชนิดที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับกิจการที่ระบุต่อไปนี้ และเป็นการดำเนินงานเฉพาะเพื่อบริการสำหรับกิจการนั้น อันเป็นของตนเอง ใ้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2512 ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมด คือ

- 1.1 การสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการแต่งแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- 1.2 การสำรวจปิโตรเลียม หรือการผลิตปิโตรเลียม ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม
- 1.3 การชลประทาน ตามกฎหมายว่าด้วยชลประทาน
- 1.4 การทางหลวง ตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

ข้อ 2 ให้โรงงานทุกประเภทหรือชนิดที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการให้บริการ ที่ทำการ สำนักงาน สโมสร ที่อยู่อาศัย โรงพยาบาล โรงมหรสพ - สถานกีฬา โรงแรม สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ ภัตตาคาร หรือร้านจำหน่าย

เครื่องมือ และเป็นการทำงานเฉพาะเพื่อบริการสำหรับที่ทำการ สำนักงาน สมาคม สโมสร ที่อยู่อาศัย โรงพยาบาล โรงมหรสพ สถานกีฬา โรงแรม สถานบริการตามกฎหมายว่าด้วย-สถานบริการ ภัตตาคาร หรือร้านจำหน่ายเครื่องมืออันเป็นของตนเอง ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมด

ข้อ 3 ให้โรงงานทุกประเภทหรือชนิดที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับอาคารสถานบริการน้ำมัน ในส่วนที่เกี่ยวกับการล้าง อัดฉีด รดยนต์ การตรวจปรับเครื่อง ยนต์ การปะยางรดยนต์ การตั้งศูนย์ล้อรดยนต์ หรือการถ่วงล้อรดยนต์ และเป็นการทำงานเฉพาะเพื่อบริการสำหรับอาคารสถานบริการน้ำมันอันเป็นของตนเอง ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมด

ประกาศ ณ วันที่ 3 มิถุนายน 2518

สุรินทร์ เทพกาญจน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 92 ตอนที่ 112 ลงวันที่ 17 มิถุนายน 2518)

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2518) ออกตามความในพระ
ราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 เรื่องโรงงานที่ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติ
แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6(2)(3)(4) และ (5) แห่งพระราชบัญญัติโรง-งาน พ.ศ.2512 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ 2)พ.ศ. 2518 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้โรงงานที่ระบุต่อไปนี้ ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระ-ราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมด คือ

1.1 โรงงานทุกประเภทหรือชนิดของสถาบันการศึกษาที่ตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ในการฝึกอบรมนักศึกษา โดยต้องเป็นสถาบันการศึกษา ซึ่งได้รับการรับรองตามกฎหมายว่า

ด้วยการจัดตั้งสถาบันการศึกษา และเป็นการดำเนินงานโดยทางสถาบันการศึกษา

1.2 โรงงานทุกประเภทหรือชนิดของทางราชการหรือองค์การของรัฐ ที่ดำเนินงานโดยทางราชการหรือองค์การของรัฐ เพื่อวัตถุประสงค์ในการศึกษา การค้นคว้า การทดลองหรือการวิจัย อันไม่เกี่ยวกับการพัฒนาอุตสาหกรรม การสอนวิชาชีพ การฝึกอบรมหรือการเผยแพร่ความรู้ในทางวิชาการ

1.3 โรงงานประกอบกิจการเกี่ยวกับการพิมพ์ชนบัตร ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งดำเนินงานโดยธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อพิมพ์ชนบัตรให้แก่ธนาคารหรือรัฐตามมาตรา 12 แห่งพระราชกฤษฎีกา กำหนดกิจการธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2485

1.4 โรงงานจัดหาน้ำ ทำน้ำให้บริสุทธิ์ หรือจำหน่ายน้ำไปยังอาคารหรือโรงงานอุตสาหกรรม ของทางราชการหรือองค์การของรัฐที่ดำเนินงานโดยทางราชการหรือองค์การของรัฐ เพื่อการสาธารณสุขโลก

1.5 โรงงานส่งหรือแปลงพลังงานไฟฟ้า (Sub station) ของทางราชการหรือองค์การของรัฐ ที่ดำเนินงานโดยทางราชการหรือองค์การของรัฐ เพื่อการสาธารณสุขโลก

1.6 โรงงานซ่อมเครื่องจักรอุปกรณ์หรือผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ของทางราชการหรือองค์การของรัฐ ซึ่งดำเนินงานโดยทางราชการหรือองค์การของรัฐ และเป็นการดำเนินงานเฉพาะเพื่อบริการให้แก่ทางราชการหรือองค์การของรัฐ

ข้อ 2 ให้โรงงานสี่ขาชนิดแยกแกลบแยกรำ ซึ่งใช้เครื่องจักรในการประกอบกิจการมีกำลังรวมไม่เกินสิบแปดแรงม้า หรือกำลังเทียบเท่าไม่เกินสิบแปดแรงม้า ใ้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512 และการขอต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ.2512

ประกาศ ณ วันที่ 25 กันยายน 2518

สุรินทร์ เทพกาญจนา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

(ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 92 ตอนที่ 203 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 30 กันยายน 2518)

ภาคผนวก 3

เหตุผลในการประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518

เนื่องจากเวลานี้ปัญหาความเสื่อมโทรมของคุณภาพสิ่งแวดล้อม เช่น ดินเสีย น้ำเน่า อากาศเป็นพิษ ป่าไม้ ต้นน้ำลำธารถูกทำลายกำลังทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ปัญหาเหล่านี้สืบเนื่องมาจากการขยายตัวอย่างรวดเร็วของประชากร และการหลั่งไหลจากชนบทเข้าสู่เมืองใหญ่ๆ ประการหนึ่ง การจัดใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่ถูกต้อง ทำให้ป่าไม้ แร่ธาตุ เชื้อเพลิง หมดสิ้นไปโดยเร็วประการหนึ่ง และการสร้างอุตสาหกรรม ตลอดจนการนำเทคโนโลยีมาใช้โดยไม่คำนึงถึงผลสะท้อนที่จะตามมาในรูปความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมอีกประการหนึ่ง ประกอบกับความเสื่อมโทรมดังกล่าวนี้ได้เข้าขั้นวิกฤตในประเทศอุตสาหกรรมต่างๆ จึงได้มีแนวโน้มที่ประเทศเหล่านั้น จะพยายามระบายนุศาสตร์สกปรกมายังประเทศย่อยพัฒนา เช่น ประเทศไทย ปัญหาเหล่านั้น จึงเพิ่มความรุนแรงยิ่งขึ้นเป็นทวีคูณ ซึ่งหากไม่ได้รับการป้องกันแก้ไขเสีย แต่ต้นมือแล้ว ก็จะทำให้เกิดความเดือดร้อนต่อชีวิต สุขภาพอนามัย และความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นอันมาก...

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2521

โดยที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2518 มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ทำให้ไม่สามารถส่งเสริม รักษา ป้องกัน หรือแก้ไขสภาวะสิ่งแวดล้อมได้โดยมีประสิทธิภาพ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติดังกล่าวให้ (1) คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่อันเหมาะสมยิ่งขึ้น (2) นายกรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศกำหนดโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน ที่ต้องเสนอรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบเพื่อนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ...

พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2)
พ.ศ.2521 และ(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2522

(หมายเหตุ ข้อความใน [...] เพิ่มเติมขึ้นโดยความเห็นจากการตีความของผู้เขียน อันเป็นผลสืบเนื่องจากได้มีประกาศใช้พระราชบัญญัติโอนกิจการบางส่วนของสำนักนายกรัฐมนตรี ราชอาณาจักร พ.ศ.2522 แต่มิได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติโอนกิจการบางส่วนของสำนักนายกรัฐมนตรี ราชอาณาจักรแล้ว)

...

มาตรา 4 ให้มีคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ประกอบด้วยรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงคมนาคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมไม่เกินห้าคนและผู้แทนสถาบัน องค์การอิสระหรือบุคคลอื่นอีกไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนสถาบัน องค์การอิสระหรือบุคคลอื่นจะต้องไม่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

มาตรา 5 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) เสนอนโยบายและความเห็นเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี

(2) พิจารณากำหนดแนวทางปฏิบัติตามนโยบายในการทำแผนหรือโครงการที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(3) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับโครงการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชนที่อาจมีผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรีหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(4) เสนอแผนพัฒนาส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี

(5) ให้คำแนะนำต่อ [รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการพลังงาน หรือ] นายกรัฐมนตรีในเรื่องที่จะประกาศกำหนดตามมาตรา 17 หรือออกคำสั่ง-
ตามมาตรา 20

(6) เสนอแนะมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ส่วนราชการใดมีอำนาจกำหนดคากฎหมายคือส่วนราชการนั้น รวมทั้งเสนอแนะมาตรการในการป้องกันและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมในเรื่องต่างๆ ต่อส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

(7) เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติม หรือปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมต่อคณะรัฐมนตรี

(8) ประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(9) เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาสั่งการ ในกรณีปรากฏว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจใด ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม อันอาจทำให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง

(10) เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประชาชนต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(11) พิจารณาเรื่องอื่นใดเกี่ยวกับคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ [รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการพลังงานหรือ] คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีขอให้พิจารณา

(12) ปฏิบัติการอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอาจมอบให้สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเป็นผู้ปฏิบัติการหรือเตรียมข้อ เสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาคำเคิญการต่อไปได้

มาตรา 6 ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจเรียกให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและบุคคลอื่น ส่งเอกสารการสำรวจผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเอกสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องของโครงการ และแผนงานมาพิจารณา ในการนี้อาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงค้ำยหากเห็นว่าโครงการและแผนงานใดอาจจะทำให้เกิดผลเสียหาย

ร้ายแรงต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้เสนอมาตรการการแก้ไขต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป

มาตรา 12 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมอบหมายให้
- (2) ศึกษา วิเคราะห์สภาวะและคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ในการวางแผนและในการกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตลอดจนหาแนวทางปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (3) พิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมาใช้มาตรการใด ๆ ในอันที่จะส่งเสริมและปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (4) ตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติหรือการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับเกี่ยวกับการป้องกันและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของส่วนราชการวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อรายงานต่อคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- (5) รับเรื่องราวร้องทุกข์ที่บุคคลหนึ่งบุคคลใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายเนื่องมาจากการกระทำอันมีผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมมาพิจารณาหาทางแก้ไข
- (6) ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน และประชาสัมพันธ์ด้านคุณภาพสิ่งแวดล้อมทั้งภายในประเทศ และกับต่างประเทศ
- (7) สนับสนุนหรือทำการศึกษา วิจัย และเผยแพร่ปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ
- (8) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาเรื่องคุณภาพสิ่งแวดล้อมในทุกระดับการศึกษา
- (9) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

มาตรา 14 คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ อาจเชิญบุคคลใดบุคคลหนึ่งมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบายความเห็นหรือคำแนะนำทางวิชาการได้เพื่อเป็นสมควร และอาจขอความร่วมมือจากบุคคลใด เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงหรือเพื่อสำรวจกิจกรรมใด ๆ ที่อาจมีผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา 17 ให้นายกรัฐมนตรี [หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์

เทคโนโลยีและการพลังงาน } โดยคำแนะนำของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนด

(1) ประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนที่ต้องมีรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ในระยะเตรียมงาน และต้องเสนอรายงานนั้นต่อสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการ

(2) มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมอันมิใช่เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของส่วนราชการใดโดยเฉพาะ

(3) วิธีการที่จะใช้ในการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา 18 ในกรณีที่มีประกาศตามมาตรา 17 (1) ให้เจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายในการพิจารณาสั่งอนุญาต ออกใบอนุญาต หรือต่ออายุใบอนุญาตให้บุคคลดำเนินการตามโครงการหรือกิจการใด ๆ เสนอรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมตั้งแต่ในระยะเตรียมงานของบุคคลซึ่งขออนุญาต ขอให้ ออกใบอนุญาต หรือขอต่ออายุใบอนุญาตต่อสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการ

เมื่อเจ้าหน้าที่ดังกล่าวได้ เสนอรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระยะเตรียมงานตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณารายงานดังกล่าวให้เสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการ เสนอรายงานนั้น แต่ถ้าสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมิได้พิจารณาให้เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวสั่งอนุญาต ออกใบอนุญาต หรือต่ออายุใบอนุญาตแก่บุคคลซึ่งขออนุญาต ขอให้ ออกใบอนุญาต หรือขอต่ออายุใบอนุญาตได้

ในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณาไม่ให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวระงับการสั่งอนุญาตการออกใบอนุญาต หรือการต่ออายุใบอนุญาตแก่บุคคลซึ่งขออนุญาต ขอให้ ออกใบอนุญาต หรือขอต่ออายุใบอนุญาตไว้ก่อนจนกว่าบุคคลดังกล่าวจะเสนอมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามที่สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเห็นชอบ

เมื่อบุคคลดังกล่าวได้เสนอมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสะท้อนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามวรรคสี่แล้ว ให้สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพิจารณามาตรการดังกล่าวให้เสร็จภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับการเสนอมาตรการนั้น แต่ถ้าสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติมิได้พิจารณาให้เสร็จภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเห็นชอบตามวรรคสี่ และให้เจ้าหน้าที่ดังกล่าวอนุญาต ออกใบอนุญาต หรือต่ออายุใบอนุญาตแก่บุคคลซึ่งขออนุญาต ขอให้ออกใบอนุญาต หรือขอต่ออายุใบอนุญาตได้

มาตรา 20 เมื่อมีเหตุฉุกเฉินอันเนื่องมาจากสภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ซึ่งหากปล่อยไว้เช่นนั้นจะเป็นอันตรายต่อชีวิต ร่างกายของประชาชนหรือก่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งบุคคลซึ่งเป็นผู้ก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายหรือบุคคลซึ่งอาจได้รับอันตรายหรือความเสียหายดังกล่าว ไม่ให้กระทำการใดอันจะมีผลเป็นการเพิ่มความรุนแรงแก่สภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่เกิดขึ้น หรือสั่งให้กระทำการใดอันจะมีผลเป็นการระงับหรือลดความรุนแรงแก่สภาวะสิ่งแวดล้อมเป็นพิษที่เกิดขึ้นในระหว่างที่มีเหตุผลดังกล่าว

อำนาจในการสั่งตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีจะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการภายในเขตจังหวัดแทนนายกรัฐมนตรีได้ โดยให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในการปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้สั่งตามวรรคสองแล้ว ให้ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า

มาตรา 21 ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า มีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม คำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือของผู้ว่าราชการจังหวัดในการปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีตามมาตรา 20 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ใดในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและ

พระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการ เพื่อทำการตรวจสอบการฝ่าฝืนหรือการไม่ปฏิบัติดังกล่าว

ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะ หรือผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา 22 ในการปฏิบัติการตามมาตรา 21 ให้ทำคอกหน้าผู้ครอบครองสถานที่หรือยานพาหนะ ถ้าหาบุคคลดังกล่าวไม่ได้ให้ทำคอกหน้าบุคคลอื่นอย่างน้อยสองคน ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ขอร้องให้มาเป็นพยาน

มาตรา 24 ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา 25 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศของนายกรัฐมนตรี [หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน] ตามมาตรา 17 (2) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 26 ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา 20 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวเป็นผู้ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 27 ผู้ใดชักชวนหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 21 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 28 ให้นายกรัฐมนตรี [และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน] รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ ออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัติและกำหนดกิจการอื่น และออกประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

พระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. 2522

โดยที่ได้มีการจัดตั้ง

(1) กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานขึ้นใหม่ สมควรโอนกิจการบริหารบางส่วนของสำนักนายกรัฐมนตรี... ไปเป็นของกระทรวงดังกล่าว

(2) ...

จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น...

...

มาตรา 9 ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของสำนักนายกรัฐมนตรี และของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ไปเป็นของกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงานหรือของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน แล้วแต่กรณี

มาตรา 10 ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน หนี้ ราชการ ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

มาตรา 13 ให้โอนบรรดาอำนาจหน้าที่ของนายกรัฐมนตรี เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการรักษาการตามกฎหมายว่าด้วยสภาวิจัยแห่งชาติ กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ และกฎหมายว่าด้วยการพลังงานแห่งชาติ ไปเป็นของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน

มาตรา 22 ให้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำนักงานพลังงานแห่ง

ชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี และสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงอุตสาหกรรม มีผลใช้บังคับเป็นพระราชกฤษฎีกากว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการของสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ สำนักงานพลังงานแห่งชาติ และสำนักงานพลังงานปรมาณูเพื่อสันติ กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน แล้วแต่กรณี

มาตรา 23 ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

— ๓๑ —

(ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 96 ตอนที่ 40 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 23 มีนาคม 2522)

ตัวอย่างอำนาจสั่งการของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2521 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 และผลของพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของสำนักนายกรัฐมนตรี ๓๑.พ.ศ. 2522

คำสั่งนายกรัฐมนตรี ที่ 4/2523 เรื่อง กำหนดมาตรการเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมบริเวณลุ่มน้ำเสียวใหญ่

เนื่องจากได้มีผู้ประกอบการนาเกลือสินเธาว์ บริเวณลุ่มน้ำเสียวใหญ่ จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดร้อยเอ็ด ได้ประกอบกิจการโดยการสูบน้ำเกลือจากใต้ดินในบริเวณดังกล่าวขึ้นมาผลิตเกลือสินเธาว์ โดยมีได้คำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดความเสียหายต่อลุ่มน้ำดังกล่าวอย่างมาก เช่น พื้นดินทรุด น้ำเกลือไหลเข้าสู่พื้นที่เพาะปลูกสองฝั่งลำน้ำเสียว เกษตรกรไม่สามารถเพาะปลูกพืชผลได้ตามปกติ ปศุสัตว์ล้มตายเพราะขาดน้ำบริโภค สัตว์น้ำในอ่างเก็บน้ำหนองบ่อ ซึ่งอยู่ต้นน้ำเสียวใหญ่สูญพันธุ์ และป่าไม้ถูกทำลายเพื่อนำไม้ มาเป็นฟืนต้มเกลือ หากให้ค่าเป็นการต่อไปจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนและของรัฐเป็นอย่างมาก นายกรัฐมนตรี อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 20

แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518 จึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้.-

1. ให้ผู้ประกอบการทำนาเกลือ หรือผลิตเกลือสินเธาว์โดยวิธีสูบน้ำหรือนำน้ำจากใต้ดินขึ้นมาต้มหรือตาก ในบริเวณลุ่มน้ำเสียวใหญ่หุบศปรประกอบกิจการหรือผลิตเกลือสินเธาว์ ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2523 เป็นต้นไป

2. ลุ่มน้ำเสียวใหญ่ ได้แก่ พื้นที่ในเขตอำเภอบรบือ อำเภอน้ำพอง จังหวัดมหาสารคาม อำเภอปทุมรัตน์ อำเภอเกษตรวิสัย อำเภอสุวรรณภูมิ จังหวัดร้อยเอ็ด และอำเภอราษีไศล จังหวัดศรีสะเกษ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ 16 มิถุนายน 2523

สั่ง ณ วันที่ 16 มิถุนายน 2523

พล.อ. เปรม ติณสูลานนท์

(เปรม ติณสูลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

ตัวอย่างอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน ตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2521 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522 และผลของพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วน
ของสำนักนายกรัฐมนตรี ราช. พ.ศ. 2522

ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการที่ต้องมีรายงานเกี่ยวกับการศึกษาและมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 17 (1) และมาตรา 28 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2518 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2521 และมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารบางส่วนของสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงเกษตรและ

สหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. 2522
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน โดยคำแนะนำของคณะ
 กรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ กำหนดให้ประเภทและขนาดของโครงการหรือกิจการของส่วน
 ราชการรัฐวิสาหกิจหรือเอกชน ตามบัญชีท้ายประกาศนี้ ต้องมีรายงานเกี่ยวกับการศึกษา
 และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระยะเตรียม
 งานและต้องเสนอรายงานนั้นต่อสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาให้
 ความเห็นชอบก่อนที่จะดำเนินการ

ประกาศ ณ วันที่ 14 กรกฎาคม 2524

นาวาอากาศโท ทินกร พันธุ์กระวี

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการพลังงาน
 (ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 98 ตอนที่ 158 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 27 กันยายน 2524)

บัญชีท้ายประกาศ

ลำดับที่	ประเภทโครงการหรือกิจการ	ขนาด
1.	เขื่อนเก็บกักน้ำหรืออ่างเก็บน้ำ	ที่มีปริมาตรเก็บกักน้ำตั้งแต่ 100,000,000 ลูกบาศก์เมตรขึ้นไปหรือมีพื้นที่เก็บกักน้ำตั้งแต่ 15 ตารางกิโลเมตรขึ้นไป
2.	การชลประทาน	ที่มีพื้นที่การชลประทานตั้งแต่ 80,000 ไร่ขึ้นไป
3.	สนามบินพาณิชย์	ทุกขนาด
4.	โรงแรมหรือสถานที่พักตากอากาศที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ฝั่งทะเล ทะเลสาบหรือชายหาดหรือที่อยู่ใกล้ หรือในอุทยานแห่งชาติ ซึ่งเป็นบริเวณที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม	ที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 80 ห้องขึ้นไป
5.	ระบบทางพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการทางพิเศษ	ทุกขนาด
6.	การทำเหมืองตามกฎหมายว่าด้วยแร่	ทุกขนาด
7.	นิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยนิคมอุตสาหกรรม	ทุกขนาด
8.	ท่าเรือพาณิชย์	ที่สามารถรับเรือขนาดตั้งแต่ 500 ตันกรอสขึ้นไป
9.	โรงไฟฟ้าพลังความร้อน	ที่มีกำลังผลิตกระแสไฟฟ้าตั้งแต่ 10 เมกกะวัตต์ขึ้นไป

ลำดับที่	ประเภทโครงการหรือกิจการ	ขนาด
10.	<p>การอุตสาหกรรม</p> <p>(1) อุตสาหกรรมเปโตรเคมีคัล</p> <p>(2) อุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม</p> <p>(3) อุตสาหกรรมแยกหรือแปรสภาพก๊าซธรรมชาติ</p> <p>(4) อุตสาหกรรมคลอ - แอดคาไลน์ (Chlor - alkaline industry) ที่ใช้โซเดียมคลอไรด์ (NaCl) เป็นวัตถุดิบในการผลิตโซเดียมคาร์บอเนต (Na_2CO_3) โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) กรดไฮโดรคลอริก (HCl) คลอรีน (Cl_2) โซเดียมไฮโปคลอไรต์ (NaOCl) และปูนคลอรีน (Bleaching Powder)</p> <p>(5) อุตสาหกรรมเหล็ก และ/หรือเหล็กกล้า</p>	<p>ที่ใช่วัตถุดิบซึ่งได้จากการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม และ/หรือก๊าซแยกก๊าซธรรมชาติในกระบวนการผลิตตั้งแต่ 100 ตันต่อวันขึ้นไป</p> <p>ทุกขนาด</p> <p>ทุกขนาด</p> <p>ที่มีกำลังผลิตสารตั้งกล่าวแต่ละชนิดหรือรวมกันตั้งแต่ 100 ตันต่อวันขึ้นไป</p> <p>ที่ใส่แร่เหล็ก และ/หรือเศษเหล็กเป็นวัตถุดิบโดยมีกำลังผลิตตั้งแต่ 100 ตันต่อวันขึ้นไป หรือที่มีเตาอบหรือเตาหลอมที่มีปริมาณรวมกันทั้งสิ้นตั้งแต่ 5 ตันต่อครั้งขึ้นไป</p>

ลำดับที่	ประเภทโครงการหรือกิจการ	ขนาด
	(6) อุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์	ทุกขนาด
	(7) อุตสาหกรรมถลุงแร่หรือหลอมโลหะซึ่งมีใช้อุตสาหกรรมเหล็กหรือเหล็กกล้า	ที่มีกำลังผลิตตั้งแต่ 50 ตันต่อวันขึ้นไป
	(8) อุตสาหกรรมการผลิตเยื่อกระดาษ	ที่มีกำลังผลิตตั้งแต่ 50 ตันต่อวันขึ้นไป

ภาคผนวก 4

กฎหมายแพ่งและการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา 1339 เจ้าของที่ดินจำต้องรับน้ำซึ่งไหลตามธรรมชาติจากที่ดินสูงมาในที่ดินของตน

น้ำไหลตามธรรมชาติมายังที่ดินต่ำ และจำเป็นแก่ที่ดินนั้นไซ้ ท่านว่าเจ้าของที่ดินซึ่งอยู่สูงกว่าจะกั้นเอาไว้ได้เพียงที่จำเป็นแก่ที่ดินของตน

มาตรา 1340 เจ้าของที่ดินจำต้องรับน้ำซึ่งไหลเพราะระบายจากที่ดินสูงมาในที่ดินของตน ถ้าก่อนที่ระบายนั้น น้ำได้ไหลเข้ามาในที่ดินของตนตามธรรมชาติอยู่แล้ว

ถ้าได้รับความเสียหายเพราะการระบายน้ำ ท่านว่าเจ้าของที่ดินต่ำอาจเรียกร้องให้เจ้าของที่ดินสูงทำทางระบายน้ำและออกค่าใช้จ่ายในการนั้น เพื่อระบายน้ำไปให้ตลอดที่ดินต่ำจนถึงทางน้ำ หรือหน้าสาธารณะ ทั้งนี้ไม่ลบล้างสิทธิแห่งเจ้าของที่ดินต่ำในอันจะเรียกเอาค่าทดแทน

มาตรา 1355 เจ้าของที่ดินริมทางน้ำ หรือมีทางน้ำผ่าน ไม่มีสิทธิจะชักเอาน้ำไว้เกินกว่าที่จำเป็นแก่ประโยชน์ของตนตามควร ให้เป็นเหตุเสื่อมเสียแก่ที่ดินแปลงอื่นซึ่งอยู่ตามทางน้ำนั้น

มาตรา 1342 บ่อ สระ หลุมรับน้ำโสโครก หรือหลุมรับขี้ หรือขยะมูลฝอยนั้น ท่านว่าจะขุดในระยะสองเมตรจากแนวเขตที่ดินไม่ได้

คูหรือการขุดร่องเพื่อวางท่อน้ำใต้ดินหรือสิ่งอื่นซึ่งคล้ายกันนั้น ท่านว่าจะทำใกล้แนวเขตที่ดินกว่าครึ่งหนึ่งแห่งส่วนลึกของคูหรือร่องนั้นไม่ได้ แต่ถ้าทำห่างแนวเขตหนึ่งเมตรหรือกว่านั้น ท่านว่าทำได้

ถ้ากระทำการดังกล่าวไว้ในสองวรรคก่อนใกล้แนวเขตไซ้ ท่านว่าต้องใช้ความระมัดระวังตามควร เพื่อป้องกันมิให้ดินหรือทรายพังลง หรือมิให้น้ำหรือสิ่งโสโครกซึมเข้าไป

มาตรา 1343 ห้ามมิให้บุคคลหรือบรรพบุรุษที่กินเกินควรจนอาจเป็นเหตุอัน
 ตรายแก่ความอยู่มั่นแห่งที่กินติดต่อกัน เว้นแต่จะจัดการเพียงพอเพื่อป้องกันความเสียหาย

มาตรา 1336 ภายในบังคับแห่งกฎหมาย เจ้าของทรัพย์สินมีสิทธิใช้สอยและ...
 มีสิทธิชักชวนมิให้ผู้อื่นสอดเข้าเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินนั้นโดยมิชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา 1335 ภายในบังคับแห่งบทบัญญัติในประมวลกฎหมายนี้ หรือกฎหมายอื่น
 ท่านว่าแดนแห่งกรรมสิทธิ์ที่กินนั้นกินทั้งเหนือพื้นพื้นดินและใต้พื้นดินด้วย

มาตรา 1337 บุคคลใดใช้สิทธิของตนเป็นเหตุให้เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ได้รับความ
 ความเสียหาย หรือเดือดร้อนเกินที่ควรคิดหรือคาดหมายไว้ว่าจะจะเป็นไปตามปกติ และเหตุ
 อันควรในเมื่อเอาสภาพและตำแหน่งที่อยู่แห่งทรัพย์สินนั้นมาคำนึงประกอบไว้ ท่านว่าเจ้า-
 ของอสังหาริมทรัพย์มีสิทธิจะปฏิบัติการ เพื่อยังความเสียหายหรือเดือดร้อนนั้นให้สิ้นไป ทั้งนี้
 ไม่ลบล้างสิทธิที่จะเรียกเอาค่าทดแทน

มาตรา 1374 ถ้าผู้ครอบครองถูกรบกวนในการครอบครองทรัพย์สิน เพราะมีผู้
 สอดเข้าเกี่ยวข้องโดยมิชอบด้วยกฎหมายไร ท่านว่าผู้ครอบครองมีสิทธิจะให้ปลดเปลื้องการ
 รบกวนนั้นได้ ถ้าเป็นที่น่าวิตกว่าจะยังมีการรบกวนอีก ผู้ครอบครองจะขอต่อศาลให้สั่งห้าม
 ก็ได้

การฟ้องคดีเพื่อปลดเปลื้องการรบกวนนั้น ท่านว่าต้องฟ้องภายในปีหนึ่งนับแต่เวลา
 ถูกรบกวน.

ภาคผนวก 5

อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยความรับผิดทางแพ่งสำหรับความเสียหาย
เนื่องจากภาวะมลพิษของน้ำมัน 1969

(International Convention on Civil Liability For Oil
Pollution Damage 1969)

รัฐภาคีแห่งอนุสัญญานี้ (The States Parties to the present Convention,)
ตระหนักถึงอันตรายต่าง ๆ ของการทำให้เกิดภาวะมลพิษขึ้นโดยการขนส่ง
น้ำมันทางทะเลในระวางบรรทุกสินค้าของเรือทั่วโลก

CONSCIOUS of the dangers of pollution posed by the
worldwide maritime carriage of oil in bulk,

ทำให้แน่ใจใ้ความการที่จะได้รับค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นต้อง
มีจำนวนอันเพียงพอสำหรับชดเชยให้แก่บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากภาวะมลพิษของน้ำมัน
ที่ไหลออกจากเรือบรรทุกน้ำมัน

CONVINCED of the need to ensure that adequate compensation
is available to persons who suffer damage caused by pollution
resulting from the escape or discharge of oil from ships,

มีวัตถุประสงค์ที่จะให้มีหลักกฎหมายและวิธีพิจารณาระหว่างประเทศเป็น
อย่างเดียวกัน เพื่อตกลงกันถึงปัญหาความรับผิดและการชดเชยค่าสินไหมทดแทนในจำนวน
ที่เพียงพอจากกรณีดังกล่าว

DESIRING to adopt uniform international rules and
procedures for determining questions of liability and providing
adequate compensation in such cases,

จึงได้ขอตกลงกันดังต่อไปนี้

HAVE AGREED as follows, :

มาตรา 1 (ARTICLE I)

ในอนุสัญญานี้ (For the purposes of this Convention:)

(1) "เรือ" หมายความว่า เรือเดินทะเลและยานพาหนะทางทะเลไม่ว่าแบบใด ๆ ซึ่งโดยปกติใช้เป็นยานบรรทุกน้ำมันในระหว่างบรรทุกสินค้า

(1) "Ship" means any sea-going vessel and any seaborne craft of any type whatsoever, actually carrying oil in bulk as cargo.

(2) "บุคคล" หมายความว่า เอกชนหรือกลุ่มชนใด ๆ หรือองค์การสาธารณะหรือเอกชนใด ๆ ไม่ว่าจะ เป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความถึงรัฐภาคีรัฐหนึ่งรัฐใดหรือหน่วยงานในสังกัดด้วย

(2) "Person" means any individual or partnership or any public or private body, whether corporate or not, including a State or any of its constituent subdivisions.

(3) "เจ้าของเรือ" หมายความว่าบุคคลคนเดียวหรือหลายคนที่ได้จดทะเบียนเป็น เจ้าของเรือ หรือในกรณีที่ ไม่ได้จดทะเบียนเป็น เจ้าของเรือให้หมายความถึงบุคคลคนเดียวหรือหลายคนที่เป็น เจ้าของเรือ นั้นตามความเป็นจริง อย่างไรก็ตามในกรณีที่เรือลำใดของรัฐ เป็นเจ้าของและได้ให้บริษัทหนึ่งบริษัทใดใช้ เรือ นั้นโดยที่รัฐจัดให้มีการจดทะเบียนมอบหมายให้บริษัทเป็นผู้ใช้เรือ "เจ้าของเรือ" ในกรณีนี้ให้หมายความถึงบริษัทดังกล่าว

(3) "Owner" means the person or persons registered as the owner of the ship or, in the absence of registration, the person or persons owning the ship. However in the case of a ship owned by a State and operated by a company which in that State is registered as the ship's operator, "owner" shall mean such company.

(4) "รัฐจดทะเบียนเรือ" หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างเรือที่จดทะเบียนเรือกับรัฐผู้จดทะเบียนเรือ และให้หมายความรวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างเรือที่ไม่จดทะเบียนเรือกับรัฐเจ้าของธงที่เรือนั้นชักธงอยู่ด้วย

(4) "State of the ship's registry" means in relation to registered ships the State of registration of the ship, and in relation to unregistered ships the State whose flag the ship is flying.

(5) "น้ำมัน" หมายถึง น้ำมันชนิดใด ๆ เป็นต้นว่า น้ำมันดิบ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันดีเซล น้ำมันหล่อลื่น และน้ำมันปลาวาฬ ไม่ว่าจะโดยบรรทุกเป็นสินค้าอยู่บนเรือหรืออยู่ในระหว่างบรรทุกสินค้าของเรือนั้นก็ตาม

(5) "Oil" means any persistent oil such as crude oil, fuel oil, heavy diesel oil, lubricating oil and whale oil, whether carried on board a ship as cargo or in bunkers of such a ship.

(6) "ความเสียหายอันเกิดจากภาวะมลพิษ" หมายถึง ความสูญเสียหรือความเสียหายอย่างใด ๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกตัวเรือบรรทุกน้ำมัน ซึ่งทำให้เกิดความโศกเศร้าเสียหายอันเป็นผลมาจากการรั่วไหลหรือการปล่อยน้ำมันออกจากส่วนใดส่วนหนึ่งของตัวเรือไม่ว่าการรั่วไหลหรือการปล่อยน้ำมันทั้งนั้นจะเกิดขึ้น ณ ที่ใด ๆ และให้หมายความรวมถึงมูลค่าแห่งการไขมาตรการป้องกันทั้งหลายและความสูญเสียหรือความเสียหายอย่างอื่นที่อาจขยายวงกว้างออกไปโดยการไขมาตรการป้องกันนั้นด้วย

(6) "Pollution damage" means loss or damage caused outside the ship carrying oil by contamination resulting from the escape or discharge of oil from the ship, wherever such escape or discharge may occur, and includes the costs of preventive measures and further loss or damage caused by preventive measures.

(7) "มาตรการป้องกัน" หมายความว่า มาตรการใด ๆ อันชอบด้วยเหตุผลที่ได้นำมาใช้โดยบุคคลใด ๆ ภายหลังจากที่ปรากฏการเกิดเหตุขึ้น เพื่อป้องกันหรือลดความเสียหายจากภาวะมลพิษของน้ำมันในท้ายลงที่สุด

(7) "Preventive measures" means any reasonable measures taken by any person after an incident has occurred to prevent or minimize pollution damage.

(8) "การเกิดเหตุ" หมายความว่า เหตุใด ๆ ที่เกิดขึ้นหรือเหตุต่อเนื่องจากมูลเหตุเดียวกันนั้น ซึ่งทำให้เกิดความเสียหายขึ้นเนื่องจากภาวะมลพิษของน้ำมัน

(8) "Incident" means any occurrence, or series of occurrences having the same origin, which causes pollution damage.

(9) "องค์การ" หมายความว่า องค์การที่ปรึกษาทางทะเลระหว่างรัฐ

(9) "Organization" means the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization.

มาตรา 2 (ARTICLE II)

อนุสัญญานี้ให้ใช้บังคับ เฉพาะความเสียหายอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษของน้ำมันที่เกิดขึ้นในดินแดนรวมทั้งทะเลอาณาเขตของรัฐภาคีรัฐใดรัฐหนึ่ง และให้ใช้บังคับรวมถึงมาตรการป้องกันที่ได้นำมาใช้ เพื่อป้องกันหรือลดในท้ายลงซึ่งความเสียหายอันเกิดจากภาวะมลพิษของน้ำมันนั้นด้วย

This Convention shall apply exclusively to pollution damage caused on the territory including the territorial sea of a Contracting State and to preventive measures taken to prevent or minimize such damage

มาตรา 3 (ARTICLE III)

วรรค 1 เว้นแต่ที่โดยอุบัติเหตุบังค้ำไว้ในวรรค 2 และวรรค 3 แห่งมาตรานี้ เจ้าของเรือลำใดขณะเกิดเหตุหรืออยู่ในที่ซึ่งมีเหตุเกิดขึ้นต้องรับผิดชอบในความเสียหายอย่างใด ๆ อันมีผลทำให้เกิดภาวะมลพิษขึ้นเนื่องจากการนำน้ำมันซึ่งรั่วไหลหรือถูกปลดปล่อยออกจากเรือนั้น

Except as provided in paragraphs 2 and 3 of this Article, the owner of a ship at the time of an incident, or where the incident consists of a series of occurrences at the time of the first such occurrence, shall be liable for any pollution damage caused by oil which has escaped or been discharged from the ship as a result of the incident.

วรรค 2 เจ้าของเรือไม่ต้องรับผิดชอบในความเสียหายจากภาวะมลพิษของน้ำมัน ถ้าพิสูจน์ได้ว่าความเสียหายนั้น

No liability for pollution damage shall attach to the owner if the proves that the damage:

- (a) เป็นผลจากการทำสงคราม การสู้รบ สงครามกลางเมือง การจลาจล หรือปรากฏการณ์ธรรมชาติอันมีลักษณะผิดปกติไม่อาจหลีกเลี่ยงและทำนายล่วงหน้าได้ หรือ

- (a) resulted from an act of war, hostilities, civil war, insurrection of a natural phenomenon of an exceptional, inevitable and irresistible character, or
- (b) ทั้งหมดเกิดขึ้นโดยการกระทำหรือจงใจละเว้นการกระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายขึ้นโดยบุคคลที่สาม
- (b) was wholly caused by an act or omission done with intent to cause damage by a third party, or
- (c) ทั้งหมดเกิดขึ้นโดยความประมาทเลินเล่อหรือการกระทำโดยมิชอบด้วยประการอันใด ของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลซึ่งมีหน้าที่ในการบำรุงรักษากระโจมไฟสัญญาณหรือเครื่องช่วยในการเดินเรืออย่างอื่นนั้น
- (c) was wholly caused by the negligence or other wrongful act of any Government or other authority responsible for the maintenance of lights or other navigational aids in the exercise of that function.

วรรค 3 ถ้าเจ้าของเรือพิสูจน์ได้ว่า ความเสียหายจากภาวะมลพิษของน้ำมันนั้น มีผลทั้งหมดหรือแต่บางส่วนไม่ว่าจากการกระทำหรือจงใจละเว้นการกระทำเพื่อให้เกิดความเสียหายขึ้นโดยบุคคลซึ่งได้รับความเสียหายนั้นเองหรือจากความประมาทเลินเล่อของผู้นั้น เจ้าของเรืออาจปิดความรับผิดทั้งหมดหรือแต่บางส่วนจากความรับผิดของตนไปยังบุคคลดังกล่าวแล้วได้

If the owner proves that the pollution damage resulted wholly or partially either from an act or omission done with intent to cause damage by the person who suffered the damage or from the negligence of that person, the owner may be exonerated wholly or partially from his liability to such person.

วรรค 4 ห้ามมิให้เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนความเสียหายเนื่องจากภาวะมลพิษของน้ำมัน จากเจ้าของเรือนอกเหนือจากที่ได้บัญญัติไว้ในอนุสัญญานี้ ห้ามมิให้เรียกร้องค่าสินไหมทดแทนความเสียหายดังกล่าวตามอนุสัญญานี้หรือตามกฎหมายอื่นจากลูกจ้างหรือผู้แทนของเจ้าของเรือ

No claim for compensation for pollution damage shall be made against the owner otherwise than in accordance with this Convention. No claim for pollution damage under this Convention or otherwise may be made against the servants or agents of the owner.

วรรค 5 ทบบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้ไม่ตัดสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายอย่างใด ๆ ที่เจ้าของเรือจะไล่เบี้ยเอาจากบุคคลที่สาม

Nothing in this Convention shall prejudice any right of recourse of the owner against third parties.

มาตรา 5 (ARTICLE V)

วรรค 1 เจ้าของเรือมีสิทธิจำกัดความรับผิดของตนตามอนุสัญญานี้ในแต่ละครั้งที่เกิดเหตุขึ้นได้โดยคิดในอัตราแต่ละตันของเรือเท่ากับ 2,000 แฟรงก์ตามขนาดตันบรรทุกของเรือ อย่างไรก็ตามมูลค่าจำนวนรวมของเงินต้องไม่เกิน 210 ล้านแฟรงก์ในแต่ละครั้งที่เกิดเหตุ

The owner of a ship shall be entitled to limit his liability under this Convention in respect of any one incident to an aggregate amount of 2,000 francs for each ton of the ship's tonnage. However, this aggregate amount shall not in any event exceed 210 million francs.

วรรค 2 ถ้าการเกิดเหตุขึ้นเป็นผลจากความผิดที่แท้จริงหรือเฉพาะตัวของ
 เจ้าของเรือเองแล้วเจ้าของเรือไม่มีสิทธิจำกัดความรับผิดตามที่บัญญัติไว้ในวรรค 1
 แห่งมาตรา

If the incident occurred as a result of the actual fault
 or privity of the owner, he shall not be intitled to avail himself
 of the limitation provided in paragraph 1 of this Article.

วรรค 3 เพื่อวัตถุประสงค์แห่งการยอมรับซึ่งประโยชน์ของการจำกัดความรับผิด
 ของเจ้าของเรือตามที่บัญญัติไว้ในวรรค 1 แห่งมาตรา เจ้าของเรือต้องวางเงินจัดตั้ง
 กองทุนขึ้นแทนการจำกัดความรับผิดของศาลหรือต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่ของ
 รัฐบาลหรือรัฐหนึ่งตามที่ได้อุบัติไว้ในมาตรา 9 แห่งอนุสัญญา เงินกองทุนชอบที่จะวาง
 ได้ด้วยจำนวนเงินสดหรือให้ธนาคารใดธนาคารหนึ่งออกหนังสือค้ำประกันหรือหลักประกันอื่น
 ใดที่ชอควยกฎหมายแห่งรัฐภาคีซึ่งเงินกองทุนได้ถูกวาง และให้ศาลหรือเจ้าพนักงานผู้มี
 อำนาจหน้าที่ทำการไต่สวนควยว่าเงินกองทุนนั้นมีจำนวนเพียงพอตามเกณฑ์กำหนดไว้ข้างตน

For the purpose of availing himself of the benefit of
 limitation provided for in paragraph 1 of this Article the owner
 shall constitute a fund for the total sum representing the limit
 of his liability with the Court or other competent authority of
 any one of the Contracting States in which action is brought
 under Article IX. The fund can be constituted either by depositing
 the sum or by producing a bank guarantee or other guarantee,
 acceptable under the legislation of the Contracting State where
 the fund is constituted, and considered to be adequate by the
 Court or another competent authority.

วรรค 4 เงินกองทุนต้องจัดจ้กชคใช้ให้แกผู้เสียหายที่ไ้สิทธิเรียกร้องตามส่วนที่ไ้สิทธิเรียกร้องมานั้น

The fund shall be distributed among the claimants in proportion to the amounts of their established claims.

วรรค 5 ถ้าก่อนที่เงินกองทุนจะไ้ถูกจัดจ้กชคใช้ไปเจ้าของเรือหรือลูกจ้างหรือตัวแทนหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดไ้เข้ามาเป็นผู้ค้ำประกันหรือเป็นผู้วางหลักประกันทางการเงินเพื่อเจ้าของเรือคอมผลของปัญหาในการเกิดเหตุนั้นและไ้ชคชคชคาคสินไ้หมดทดแทนความเสียหายเนื่องจากภาวะมลพิษของน้ำมันไปแล้ว บุคคลผู้นั้นยอมไ้รับช่วงสิทธิตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญานี้เท่ากับจำนวนคาคสินไ้หมดทดแทนความเสียหายซึ่งเขาไ้ชคชคชคไ้ไปนั้น

If before the fund is distributed the owner or any of his servants or agents or any person providing him insurance or other financial security has as a result of the incident in question, paid compensation for pollution damage such person shall, up to the amount he has paid, acquire by subrogation the rights which the person so compensated would have enjoyed under this Convention.

วรรค 6 สิทธิการไ้รับช่วงสิทธิตามความในวรรค 5 แห่งมาตรานี้ อาจให้บุคคลอื่นนอกจากผูที่ไ้กล่าวมาแล้วเป็นผู้รับช่วงสิทธิตามจำนวนเท่ากับคาคสินไ้หมดทดแทนความเสียหายเนื่องจากภาวะมลพิษของน้ำมันซึ่งเขาไ้ชคชคชคไ้ไปก็ไ้ แต่การไ้รับช่วงสิทธินี้ต้องเป็นกรณีที่กฎหมายแห่งรัฐของผู้นั้นอนุญาตให้กระทำไ้

The right of subrogation provided for in paragraph 5 of this Article may also be exercised by a person other than those mentioned therein in respect of any amount of compensation for pollution damage which he may have paid but only to the extent that such subrogation is permitted under the applicable national law.

วรรค 7 เมื่อเจ้าของเรือหรือบุคคลอื่นซึ่งมีคำร้องแสดงไว้ว่า เขาอาจถูกบังคับหรืออาจได้รับสิทธิเรียกร้องในจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งเมื่อใดที่เคราะห์ถึงการได้รับชวงสิทธิของบุคคลภายนอกตามความในวรรค 5 และ 6 แห่งมาตรา ๓ และการจัดให้มีการชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากเงินกองทุนระกอบค่วยแล้ว ให้ศาลหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้เก็บรักษาเงินกองทุนไว้นั้นมีคำสั่งกันเงินจำนวนนี้ไว้เพียงเท่าที่ผู้นั้นอาจถูกบังคับให้ชดเชยหรืออาจได้รับสิทธิเรียกร้องเพื่อการชดเชยเงินดังกล่าวจากกองทุนนั้นไว้เป็นการชั่วคราวก่อนก็ได้

Where the owner or any other person establishes that he may be compelled to pay at a later date in whole or in part any such amount of compensation, with regard to which such person would have enjoyed a right of subrogation under paragraphs 5 or 6 of this Article, had the compensation been paid before the und was distributed, the Court or other competent authority of the State where the fund has been constituted may order that a sufficient sum shall be provisionally set aside to enable such person at such later date to enforce his claim against the fund.

วรรค 8 การเรียกเอาค่าชดเชยอันเนื่องมาจากเหตุที่เกิดขึ้นหรือการที่ได้ใช้จ่ายเพื่อการใดไปโดยชอบด้วยเหตุผลซึ่งได้กระทำไปด้วยความสมัครใจของเจ้าของเรืออันเป็นการป้องกันหรือลดความเสียหายเนื่องจากภาวะมลพิษของน้ำมันในนอยลงที่ผู้นั้นให้เป็นสิทธิเรียกร้องอันพึงมีซึ่งเท่าเทียมกับการเรียกร้องในความเสียหายอย่างอื่นจากเงินกองทุนนี้

Claims in respect of expenses reasonably incurred or sacrifices reasonably made by the owner voluntarily to prevent or minimize pollution damage shall rank equally with other claims against the fund.

มาตรา 6 (ARTICLE VI)

วรรค 1 ภายหลังจากเกิดเหตุเมื่อเจ้าของเรือได้วางเงินกองทุนตามความ
ในมาตรา 5 และได้รับสิทธิจำกัดความรับผิดเช่นนั้นแล้ว

Where the owner, after an incident, has constituted
a fund in accordance with Article V, and is entitled to limit
his liability,

(a) ทานมิให้บุคคลใดใช้หรือจะใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทน
ความเสียหายเนื่องจากภาวะมลพิษของน้ำมันในการเกิดเหตุ นั้น เอาจากกองทุนที่
อื่นของเจ้าของเรือ

(a) no person having a claim for pollution damage
arising out of that incident shall be entitled
to exercise any right against any other assets
of the owner in respect of such claim;

(b) ศาลหรือเจ้าพนักงานอื่นผู้มีอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลใด ๆ มีอำนาจ
สั่งปล่อยเรือหรือทรัพย์สินอื่นเป็นของเจ้าของเรือซึ่งได้ถูกกักไว้ในฐานะทรัพย์สินแห่ง
สิทธิเรียกร้องเพื่อการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนความเสียหายจากการเกิดเหตุ
และให้อำนาจสั่งเพิกถอนเงินประกันหรือหลักประกันใด ๆ เพื่อนำไปชดเชยปลดเปลื้องการ
กักหรือยึดคังเงินที่กล่าวมานั้นด้วย

(b) the Court or other competent authority of any
Contracting State shall order the release of
any ship or other property belonging to the
owner which has been arrested in respect of a
claim for pollution damage arising out of that
incident, and shall similarly release any bail
or other security furnished to avoid such arrest.

วรรค 2 อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นให้ใช้บังคับได้เฉพาะเมื่อผู้ใช้สิทธิเรียกร้องโดยนิตการของศาลซึ่งเป็นผู้รักษาเงินกองทุนนั้นแล้วเท่านั้น และเงินกองทุนนั้นต้องเป็นเงินที่ได้จัดไว้ไว้เพื่อการใช้สิทธิเรียกร้องของบุคคลดังกล่าวด้วย

The foregoing shall, however, only apply if the claimant has access to the Court administering the fund and the fund is actually available in respect of his claim

มาตรา 7 (ARTICLE VII)

วรรค 1 เจ้าของเรือลำใดที่จดทะเบียนเรือไว้ต่อรัฐภาคีรัฐหนึ่งรัฐใด และได้ใช้เรือเพื่อการบรรทุกน้ำมันมากกว่า 2,000 ตัน เป็นสินค้าในระวางบรรทุกสินค้า ต้องถูกกำหนดให้มีการรับประกันหรือหลักประกันทางการเงินอย่างอื่น เช่น ธนาคารเป็นผู้รับประกันหรือได้รับหนังสือรับรองจากองค์การการเงินกองทุนระหว่างประเทศด้วย ทั้งนี้ นอกเหนือจากการเตรียมการเพื่อชดเชยค่าสินไหมทดแทนในกรณีจำกัดความรับผิดชอบที่บัญญัติไว้ในมาตรา 5 วรรค 1 แห่งอนุสัญญาแล้ว

The owner of a ship registered in a Contracting State and carrying more than 2,000 tons of oil in bulk as cargo shall be required to maintain insurance or other financial security, such as the guarantee of a bank or certificate delivered by an international compensation fund, in the sums fixed by applying the limits of liability prescribed in Article V, paragraph 1 to cover his liability for pollution damage under this Convention.

มาตรา 8 (ARTICLE VIII)

สิทธิการได้รับชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามอนุสัญญานี้ให้สิ้นสุดลง หากไม่กระทำการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนในกำหนดสามปีนับแต่วันที่ความเสียหายได้ปรากฏขึ้น อย่างไรก็ตามมีให้ใช้สิทธิภายหลังกำหนดหกปีนับจากวันที่มีการเกิดเหตุซึ่งทำให้เกิดความเสียหายขึ้น หากการเกิดเหตุทำให้เกิดความเสียหายต่อเนื่อง กำหนดเวลาหกปีต้องเริ่มนับจากวันที่เกิดปฐมเหตุ

Rights of compensation under this Convention shall be extinguished unless an action is brought thereunder within three years from the date when the damage occurred. However, in no case shall an action be brought after six years from the date of the incident which caused the damage. Where this incident consists of a series of occurrences, the six years' period shall run from the date of the first such occurrence.

มาตรา 9 (ARTICLE IX)

วรรค 1 ในที่ซึ่งมีการเกิดเหตุอันทำให้เกิดความเสียหายเนื่องจากภาวะมลพิษในดินแดน รวมทั้งทะเลอาณาเขตของรัฐภาคีหนึ่งหรือหลายรัฐ หรือในที่ซึ่งมาตรการป้องกันได้ถูกนำมาใช้เพื่อป้องกันหรือลดทอนภัยซึ่งความเสียหายอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษของน้ำมันในดินแดนนั้นรวมทั้งทะเลอาณาเขตด้วย การใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนให้ยื่นฟ้องต่อศาลแห่งรัฐภาคีรัฐหนึ่งหรือหลายรัฐนั้นเท่านั้น และให้บอกกล่าวเป็นหนังสือตามควรถึงการใช้สิทธินั้นไปยังผู้ถูกเรียกร้องด้วย

Where an incident has caused pollution damage in the territory including the territorial sea of one or more Contracting States, or preventive measures have been taken to prevent or minimize pollution damage in such territory including the territorial sea, actions for compensation may only be brought in the Courts of any such Contracting State or States. Reasonable notice of any such action shall be given to the defendant.

วรรค 2 ศาลแห่งรัฐภาคีที่รัฐมีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายในการดำเนินการ ความจำเป็นเกี่ยวกับการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนดังกล่าว

Each Contracting State shall ensure that its Courts possess the necessary jurisdiction to entertain such actions for compensation

วรรค 3 ภายหลังจากที่เงินกองทุนได้ถูกวางตามมาตรา 5 แล้วศาลแห่งรัฐภาคี ซึ่งเงินกองทุนได้ถูกวาง มีอำนาจแต่เพียงเดียวในการพิจารณาพิพากษาเรื่องทุกเรื่องเกี่ยวกับการแบ่งสรรและจัดการชดเชยค่าสินไหมทดแทนจากเงินกองทุนนั้น

After the fund has been constituted in accordance with Article V the Courts of the State in which the fund is constituted shall be exclusively competent to determine all matters relating to the apportionment and distribution of the fund.

มาตรา 10 (ARTICLE X)

วรรค 1 คำพิพากษาของศาลอันชอบด้วยกฎหมายตามความในมาตรา 9 ซึ่ง ออกบังคับใช้โดยศาลแห่งรัฐภาคีที่มีเขตอำนาจของศาลนั้น ห้ามมิให้มีการพิจารณาซ้ำใน ประเด็นเดียวกันนั้นอีกและคำพิพากษานั้นที่รัฐภาคีต้องยอมรับไว้

Any judgment given by a Court with jurisdiction in accordance with Article IX which is enforceable in the State of origin where it is no longer subject to ordinary forms of review, shall by recognized in any Contracting State, except:

- (a) เมื่อคำพิพากษาของศาลเป็นเพราะถูกกลฉ้อฉล หรือ
- (a) where the judgment was obtained by fraud; or
- (b) เมื่อผู้ถูกเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนมิได้รับการบอกกล่าวเป็นหนังสือตามควรแก่กรณี และไม่มีโอกาสต่อสู้คดีโดยความเป็นธรรม
- (b) Where the defendant was not given reasonable notice and a fair opportunity to present his case.

วรรค 2 คำพิพากษานั้นพึงทงยอมรับตามความในวรรค 1 แห่งมาตรานี้ให้ใช้บังคับคดีได้ในทุกรัฐภาคี และในทันทีที่การบังคับคดีรัฐภาคีนั้นต้องปฏิบัติตามโดยมิอาจเสนอขอให้มีการเปิดพิจารณาคดีขึ้นใหม่ได้แก่ประการใด

A judgment recognized under paragraph 1 of this Article shall be enforceable in each Contracting State as soon as the formalities required in that State have been complied with. The formalities shall not permit the merits of the case to be re-opened.

มาตรา 11 (ARTICLE XI)

วรรค 1 บทบัญญัติแห่งอนุสัญญาฉบับนี้ให้ใช้บังคับแก่เรือรบ หรือเรืออื่นที่เป็นของหรือครอบครองหรือใช้อยู่ในขณะนั้น โดยรัฐภาคีรัฐใดรัฐหนึ่งเฉพาะในกิจการของรัฐบาลอันมิใช่การค้า

The provisions of this Convention shall not apply to warships or other ships owned or operated by a State and used, for the time being, only on Government non-commercial service.

วรรค 2 ภายอำนาจแห่งข้อตกลงตามอนุสัญญานี้ เรือที่รัฐภาคีรัฐใดรัฐหนึ่งเป็นเจ้าของและได้ถูกใช้โดยมีวัตถุประสงค์ทางการค้า รัฐภาคีทุกรัฐต้องบังคับการให้เป็นไปตามที่ได้บัญญัติไว้แล้วในมาตรา 9 และต้องไม่ยกข้อต่อสู้ทั้งหลายอันมีพื้นฐานในเรื่องอธิปไตยแห่งรัฐภาคีนั้นขึ้นเป็นข้อต่อสู้

With respect to ships owned by a Contracting State and used for commercial purposes, each State shall be subject to suit in the jurisdictions set forth in Article IX and shall waive all defences based on its status as a sovereign State.

... ๗๓ ...

ทำ ณ กรุงบรัสเซลส์ เมื่อวันที่ 29 เดือนธันวาคม 1969

DONE at brussels this twenty-ninth day of

November 1969.

ภาคผนวก 6

พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. 2522

... ฯลฯ ...

ส่วนที่ 3 การคุ้มครองผู้บริโภคโดยประการอื่น

...

มาตรา 39 ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นสมควร เข้าดำเนินการเกี่ยวกับละเมิดสิทธิของผู้บริโภค หรือเมื่อได้รับคำร้องขอจากผู้บริโภคที่ถูกละเมิดสิทธิ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริโภคเป็นส่วนรวม คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานอัยการ โดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมอัยการ หรือข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งมีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางนิติศาสตร์ เป็นเจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภค เพื่อให้หน้าที่ดำเนินการคดีแพ่งและคดีอาญาแก่ผู้กระทำการละเมิดสิทธิของผู้บริโภคในศาล และเมื่อคณะกรรมการได้แจ้งไปยังกระทรวงยุติธรรมเพื่อแจ้งให้ศาลทราบแล้ว ให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจดำเนินการคดีตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

ในการดำเนินการในศาล ให้เจ้าหน้าที่คุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจฟ้องเรียกทรัพย์สินหรือค่าเสียหายให้แก่ผู้บริโภคที่ร้องขอได้ และในการนี้ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวง

มาตรา 40 สมาคมใดมีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภคหรือต่อต้านการแข่งขันอันไม่เป็นธรรมทางการค้า และข้อบังคับของสมาคมดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวกับคณะกรรมการสมาชิก และวิธีการดำเนินการของสมาคมเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง สมาคมนั้นอาจยื่นคำขอให้คณะกรรมการรับรอง เพื่อให้สมาคมนั้นมีสิทธิและอำนาจฟ้องตามมาตรา 39 ได้

การยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

การรับรองสมาคมตามวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา 41 ในการดำเนินคดีที่เกี่ยวกับการละเมิดของผู้บริโภค ให้สมาคม
 ที่คณะกรรมการรับรองตามมาตรา 40 มีสิทธิในการฟ้องคดีแพ่ง คดีอาญา หรือดำเนิน
 กระบวนพิจารณาใด ๆ ในคดี เพื่อคุ้มครองผู้บริโภค และให้มีอำนาจฟ้องเรียกค่า
 เสียหายแทนสมาชิกของสมาคมได้ ถ้ามีหนังสือมอบหมายให้เรียกค่าเสียหายแทนจาก
 สมาชิกของสมาคม

ในการดำเนินคดีตามวรรคหนึ่ง มีให้สมาคมถอนฟ้อง เว้นแต่ศาลจะ
 อนุญาตเมื่อศาลเห็นว่า การถอนฟ้องนั้นไม่เป็นผลเสียต่อการคุ้มครองผู้บริโภคเป็น
 ส่วนรวม สำหรับคดีแพ่งเกี่ยวกับการเรียกค่าเสียหายแทนสมาชิกของสมาคม การ
 ถอนฟ้องหรือการพิพากษาในกรณีที่มีความตกลงหรือประนีประนอมยอมความกัน จะต้อง
 มีหนังสือแสดงความยินยอมของสมาชิกผู้มอบหมายให้เรียกค่าเสียหายแทนมาแสดง
 ต่อศาลด้วย

...๗๑...

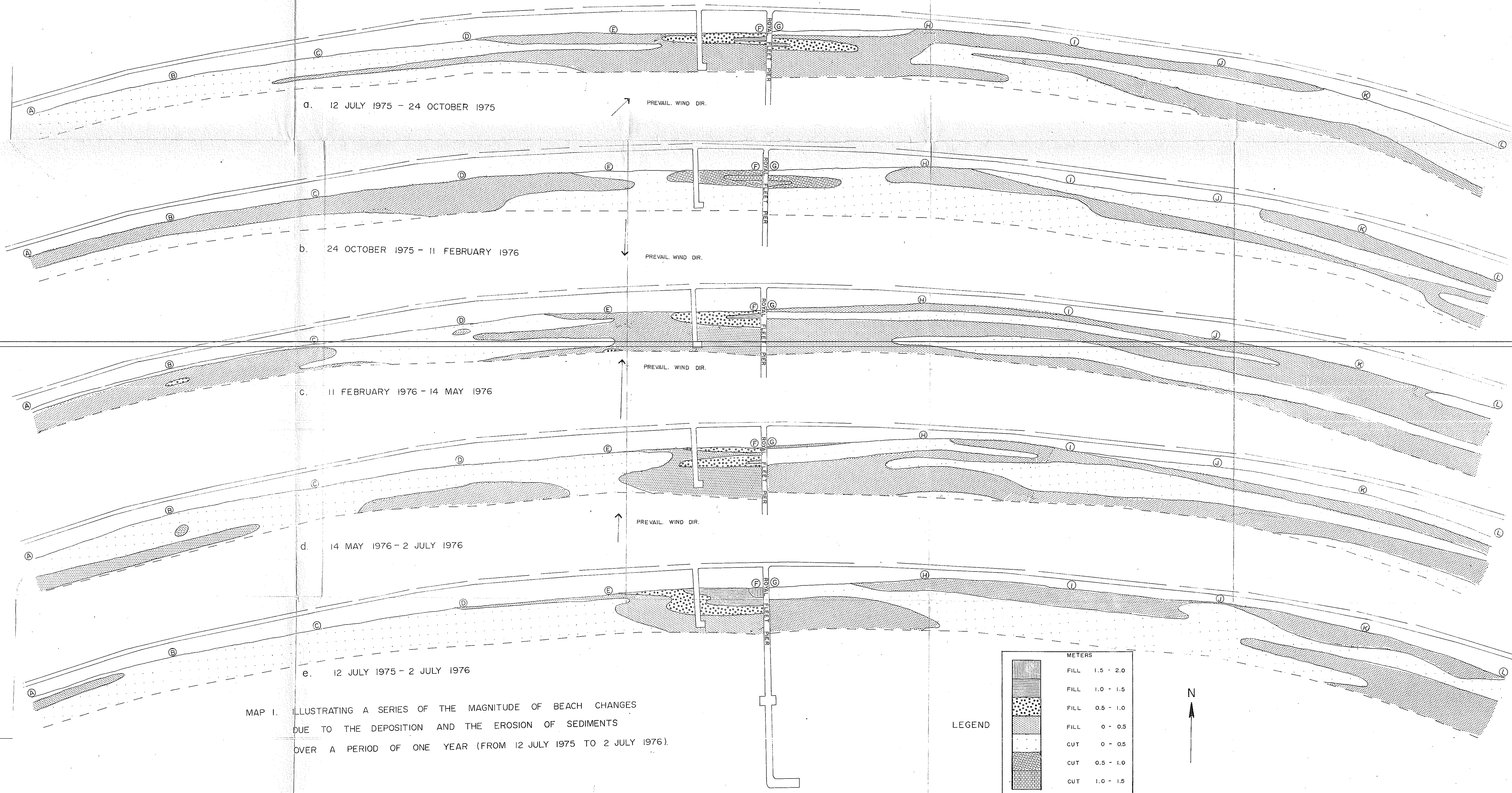
(ราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 96 ตอนที่ 72 (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ 4 พฤษภาคม 2522)

ประวัติผู้เขียน

นาย คณียศ ศรีลัมภ์ เกิดวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2495 สำเร็จการศึกษา
นิติศาสตร์บัณฑิต จากคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีการศึกษา 2518 อดีตเคย
เป็นพนักงานการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ตำแหน่งบุคลากรอันดับหนึ่ง ฝ่ายการพนักงาน
ปัจจุบันเป็นทนายความ สำนักงานเลขที่ 34/15 ถนนอำนวยการสงคราม แขวงถนนนครไชยศรี
เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร.

Scale 0 10 20 m

a. 12 JULY 1975 - 24 OCTOBER 1975

b. 24 OCTOBER 1975 - 11 FEBRUARY 1976

c. 11 FEBRUARY 1976 - 14 MAY 1976

d. 14 MAY 1976 - 2 JULY 1976

e. 12 JULY 1975 - 2 JULY 1976

MAP I. ILLUSTRATING A SERIES OF THE MAGNITUDE OF BEACH CHANGES DUE TO THE DEPOSITION AND THE EROSION OF SEDIMENTS OVER A PERIOD OF ONE YEAR (FROM 12 JULY 1975 TO 2 JULY 1976).

LEGEND

METERS	
FILL	1.5 - 2.0
FILL	1.0 - 1.5
FILL	0.5 - 1.0
FILL	0 - 0.5
CUT	0 - 0.5
CUT	0.5 - 1.0
CUT	1.0 - 1.5

